

ÇáÁÓáÇä æãÓÈÐÈá ÇáÈÕÑíÉ

ÈÐáä: ÇáÍßÈæÑ ÙÈÌ Çááá ÙÒÇä

ÇáØÈÙÉ: ÇáÈÇáíÉ

ãÕÑ æÈæÒíÚ
ãÑßÒ Óáíí ÙÒÇä ÇáÁÚáÇáí
ÈíÒÇæÑ-ÈÇßÓÈÇä

ÇáÁáÙÙÙÙÙÇÁ

:Ááí ÇáÐíá íÚááæä ÍÐÇ æíÚááæä ÕÏÐÇ ÈÇÁÁÍÉ ÇáßÑíáÉ
Áä Çááá ÇÒÈÑì ää ÇááÁááíá ÁäÝÓáá æÁæÇááá ÈÁä ááá ÇáíáÉ ÍÐÇÈáæä Ýí ÕÈíá Çááá ÝíÐÈáæä)
æíÐÈáæä æÚÍÇ Ùáíá ÍÐÇ Ýí ÇáÈæÑÇÈ æÇáÁáíá æÇáÐÑÁä; æäá ÁæÝí ÈÚÁíá ää Çááá
ÝÇÓÈÈÕÑæÇ ÈÈíÚßä ÇáÐí ÈÇíÚÈä Èä æÐáß ææ ÇáÝæÒ ÇáÚÚíá; ÇáÈÇÆÈæä ÇáÚÇÈíæä
ÇáíÇáíæä ÇáÓÇÆÍæä ÇáÑÇßÚæä ÇáÓÇÌíæä ÇáÁáÑæä ÈÇááÚÑæÝ æÇááÇáæä Ùä ÇááßÑ
(æÇáíÇÝÚæä áííæí Çááá æÈÕÑ ÇááÁááíá
(ÇáÈæÈÈ: 111-112)
Ááí áÁáÇÁ ÇáÐíá ÙÍæÇ ÇáÕÝÐÈ áÚ Çááá ÌÇíá áíáÕíá ÁÐíá Ùááí áÐÇ ÇááÈæÇÓÚ ÑÇíÇ ää
.Çááá ÇáÐÈæä æÇááÙÝÑÈ

ÇáÚÈÌ ÇáÝÐíÑ Ááí Çááá/ ÙÈÌ Çááá ÙÒÇä
Ðí ÇáííÉ (1400áÙ) (10) ÈÕÑíá ÇáÁæá (1980á))1)

ÇáÁÓáÇä æãÓÈÐÈá ÇáÈÕÑíÉ

ÈÕíÑ ÒÈíÑ ää ÇááÁÕÑÇÈ; æÈæíí ÒÈíÑ ää ÇáæãÒÇÈ Ááí Áä áÐä ÇáÚÍíÉ áí ÇááÑÕÍÉ ÇáÁä
áÁáÐÇÐ ÇáÈÕÑíÉ; æáÈÁÍÐ Ùáí ÙÇÈÐáÇ ÈíáíÒ ÇáÁáÓÇáíÉ ää ÇáÓÐÇÁ ÇáÐí áá ÈÚÍ ÈÍÍ ääá
ääÑÈÇ ; æßÇÍ ÇáÁáÓÇä ííÁÓ ää ÇááíÇÈ ÈÚÍ Áä ÙÇáí äÇ ÙÇáí ää æíáÇÈ ÇáíÇááíÉ; ÕíÇÚÇ Ýí
æÈÇáÇÈáÇ æÓÐÇÁ íáÒÐ ÇáÁÚáÇÐ æííÑÈ ÈÁÍÐ ÈÇÁÁáÈÇÈ; æÇÓØÑÇÈÇ íÝÈÈ ÇáÁßÈÇÍ
æÚÇÍ Òá Ðí áÈ ííÓ ÈáÐä ÇááÈííÈ ÇáÈí ÁáÈ ÁáíáÇ ÇáÈÕÑíÉ; æÁÕÈÍ Òá æÈÕÑ ííÑß Áä áÐÇ Çáííá
ÇáÐí ÇÑÈÒÇá Çááá ááÈÕÑíÉ ÑíáÈ æÓÝÇÁ Ðí ÍÇÁ ÍæÑá æÁä áá Áä íÈÐíá áíÑíí áÐÇ ÇáÁáÓÇä
.ÇáÓÇÆÚ ÇáíÇÆÑ
ÙÇÍ ÇááÓáá íááÓ Èä íÁßÍ Áä áÐÇ Çáííá æÐÈä ää ÈÚíí áíÁÍÐ Èíí ÇáÁáÓÇä ÇáÕÑíá æÇáÚÑÈí Ùáí
.ÇáÓæÇÁ
:æääÇáß ÙíÉ ÁÓÈÇÈ æáÈÑÑÇÈ ÈíÚááÇ äÁßÍ -ÈÁÐä Çááá- Áä ÇááÓÈÐÈá ááÐÇ Çáííá ÁáááÇ
.áÐÇ Çáííá ææ ÇáÐí íæÇÝÐ ÇáÁáÓÇä æíÈáÇÓÐ áÚ ÇáÝØÑÈ -1
.ÇááíÇÑ ÇáíÒÇÑÈ ÇáÚÑÈíÉ -2
.ÇááÈÕÑÇÈ ÇááÓíÉ ää ÇáßÈÇÈ æÇáÓáÈ -3
.ÇááÈÕÑÇÈ ÇáæÇÐÚíÉ Ýí ÇáÁÑÒ æÚæíÈ ÇáÁáÓÇä Ááí Çááá -4
æáÐä ÇááÈÑÑÇÈ áí ØáíÚÉ ÇáÁÓÈÇÈ ÇáÈí ÈíÚááÇ äÁßÍ ÈÁÐä Çááá Áä áÐä ÇáÚÍíÉ áí ÇáæÇÍÉ
ÇáÈí ÕÈÑÈÇÍ Ýí ÙáÇááÇ ÇáÈÕÑíÉ; æÓÁíÇæá Áä ÁÕÑÍ ÈÁíÇÒ Òá æÐØÈ ää áÐä ÇááÈÑÑÇÈ
.ÇáÁÑÈÚ
ÁæáÇ : ÇááÈÑÑ ÇáÁæá
ÇáÁÓáÇä Ííá ÇáÁáÓÇä (Ííá ÇáÝØÑÈ)
ÇáÁÓáÇä Ííá ÇáÁáÓÇä

Áä ÇáÁáÓÇä áíáæÐ Èííí ÇáÚÒíÒ Çáíßíá; æáÐÇ Çáííá ææ ÇáÑæí ÇáÐí ÁäÓáá Çááá áíÑíí áÐÇ
ÇáÁáÓÇä; æÐí æÓí Çááá ÙÒæíá Áä ÓÚÇÍÉ ÇáÁáÓÇä áÑÈÈØÈ ÈáááÇÍ ÇáÑíáá ää ÇááíÚÈ ÇáÁæáí
:ÝæÑ áÚÇÍÑÈ ÇáÁáÓÇä ÇáíáÈ Ááí ÇáÁÑÒ; ÝíÇØÈá Çááá ÈÚÇáí
ÇáÈØÇ äááÇ ÌáíÚÇ ÈÚÒßá áÈÚÒ Ùíæ ÝÁáÇ íÁÈíáßá äáí áíí Ýáá ÇÈÈÚ áíÇÍ ÝáÇ íÓá æáÇ íÓÐí)
(æäá ÁÚÑÒ Ùá ÐßÑí ÝÁä áá áÚíÓÈ ÕáßÇ æáíÒÑá íæä ÇáÐíÇæÈ ÁÚáí
Áä ÕÇáÚ Áí ÁáÉ íÓÚ áÚáÇ ÈÚáíáÇÈ ÈÓÚíááÇ æÓíÇáÈáÇ; ÝÇáÈáÇÍÉ æÇáÓÇÆÑÈ æÇáÓíÇÑÈ
íÓÚ äááíÓáÇ ÈÚáíáÇÈ áÁÚáÇááÇ; æáÇ íáßá Áä ÈÚáá ÇáÁáÈ ÁáÇ ÈÇáØÑíÐÈ ÇáÈí ÁÑÇÍ
.ääíÓáÇ
æááá ÇááÈá ÇáÁÚáí Ýáæ ÍÇáÐ áÐÇ ÇáÁáÓÇä æíÚáá äÇ íÓáíá æíÓÚíá; ÝÁäÓá Ááíá ÇáßÈÇÈ
æÇáíßáÈ æÁÑÓá Ááíá ÇáÑÓá ÓáæÇÈ Çááá Ùáíáá; æÈÐæÇ Ìáíáá áÁáÐÇÐ áÐÇ ÇáÁáÓÇä; ÝáÇ áá
íÓÚ ÇáÁáÓÇä ÍÇáÐá Ýáá íÐØÝ ÈáÇÑ Ùááá æáá íÐæÐ ØÚá ÇáÑÇÍÉ æáÇ ÇáÓÚÇÍÉ Ùáí áÐä
.ÇáÁÑÒ

Åä ÇáÄäÓÇä íÊßæä ää ÍÓÍ æÑæÍ; æÇáäÑßÈ ÇáÄäÓÇäí ÈßÇáää áÇ íÓÈØíÚ ÇáÓíÑ ÅáÇ Úái ÓßÈ
ÐÇÈ ÍÇÝÈíä ÍÇÝÈ ÇáÍÓÍ æÍÇÝÈ ÇáÑæÍ) æÄä ÅääÇá Áí ÇáÍÇÝÈíä Åæ ÈÍØíääÇ äæ ÈÍØíä
.ääÄäÓÇä ÐÇÈä

æää ääÇ ÈÍØäÈ ßá ÇáÍÚÇÑÇÈ ÇääÇÍíÈ (ÇáÍÓÍíÈ) ÇÈÈÍÇÁ ää ÅÈíäÇ æÑæäÇ æÍÓÇÑÈ ÝÇÑÓ
æÇäÈäÇÁ ÈÇáÍÓÇÑÈ ÇáÄæÑæÈíÈ ÇáÍíÈÈÈ; æßÐáß ÈÍØäÈ ÇáßáíÓÈ Úái ÓÍÑÈ ÇáÝØÑÈ
ÇáÄäÓÇäíÈ áÄääÇ ÅÑÇÍÈ Åä ÈÓíÑ ÇáÄäÓÇä Úái ÍÇÝÈ ÇáÑæÍ æÍíÇ; ÝÚÍØÈ Úä äæÇßÈÈ
ÇáÍíÇÈ æÈíäÝÈ æÇäÓæÈ Èíä ÍÍÑÇääÇ ÇáÄÑÈÚÈ; ÓÄääÇ ÓÄä ÇáÈæÐíÈ æÇáääíæßíÈ... ÅÐ Åä
ÇáÍÓÍ ÇáÈØÑí íÍÓÚ ááÈØÑíí æÇáÐíÇÓ æÇáÝÍÓ; æÈÓÈØíÚ ÇáÄíäÓÈ ÇáÈØÑíÈ Åä ÈÚää Úái
.äÐÇ ÇáÍÓÍ; æää ääÇ ÝÐÍ ÅÈÍÚ ÇáÄäÓÇä Ýí ÚÇää ÇáÍÓÍ æÇáÈØÑíí æÇáØÈ
ÅäÇ ÇáÑæÍ ÝÄääÇ áÇ ÈÍÓÚ ääÐÇíÓ ÇáÄäÓÇä; æáÇ ÈæÒä ÈÇáßíäæ ÛÑÇäÇÈ æáÇ ÈÐÇÓ
.ÈÇáÄäÈÇÑ æáÇ ÈÚÑÝ ÈÇáÈÇÑæíÈÑ; æää ääÇ áÇ íÓÈØíÚ ÇáÄäÓÇä Åä íÐíä ääÇ áÇ íÓÁíäÇ
(æíÓÆáæäß Úä ÇáÑæÍ Ðá ÇáÑæÍ ää ÅäÑ ÑÈí æäÇ ÅæÈíÈä äää ÇáÚää ÅáÇ ÐáíäÇ)
(ÇáÁÓÑÇÁ: 85)

æáÐÇ Ýßá ÇááíÇæáÇÈ áÁÓÚÇÍ ÇáÑæÍ ÇáÓÐíÈ -Úä ÚíÑ ØÑíÐ ÍÇáÐáÇ- ÈÇÁÈ
ÈÇáÝÓá; ÝÇáÈÚÇää áÚ ÇáÑæÍ ÈÍæä äíí ää Çáää ßää íÊßáä áÚ ÚíæÒ ÓíáíÈ ÈÇááÚÈ ÇáÚÑÈíÈ
ÇáÝØíí; ää ÈÝÐä äää ÓíÆÇ æää ÈÓÈÝíí; æßÐáß ÚáÇÍ ÇáÑæÍ íæä áÚÑÝÈ ÓÑ ØÐÇÆäÇ ÚÈÈ
.æÓíÇÍÈ áÓÐÇÆäÇ
æÇáÑæÍ ää ÈÑÈÇÍ ÁáÇ ÈÁØÈÇÚáÇ; æää ÈØÈÚ ÁáÇ ÈäääÇÍ ÑÈäÇ æÚÈÇÍÈä æÇáÄÈÓÇá Èä
.æÇáÄäÓ ÈÍØÈä æíäÇää
(ÇáÐíä ÅääæÇ æÈØäÆä ÐáæÈää ÈÐßÑ Çáää ÅáÇ ÈÐßÑ Çáää ÈØäÆä ÇáÐáæÈ)
(ÇáÑÚÍ: 28)

Åä ÅäÚä ÅäÓÇä Ýí ÇáÄÑÓ ÅÐÇ ÍÇÚÈ áÚÍÈä æÁÍÐÈ ÈÈáæí ää Åää ÇáíæÚ Ýää íÓßÈäÇ
ÇáÐáÇØÑ ÇáÐäÈíÈ; æáÇ ÇááÈÇÝÇÈ ÇáÓÚÈíÈ; æáÇ ÇáÚäÇÑÇÈ ÇáÓÇáÐÈ æáÇ ÇáÓíÇÑÇÈ
ÇáÝÇÑäÈ... ää íØÈÚáÇ ÁáÇ Ðáíä ää ÇáØÚÇä íííäÇ ÝíÓßä ÇáÄää ÇáÐí íÚÈØÑáÇ; æÐáß áÄä
.äääÇÍ ÑÈäÇ Ýí ÁØÈÇÚáÇ äæ ÇáØÚÇä
æßÐáß ÇáÑæÍ ÇáíÇÆÚÈ ää ÈØÈÚáÇ ÇáíáíÇ ÈßÇáääÇ ææ ÚÑÓÈ ÚáíäÇ; áÄä äääÇÍ ÑÈäÇ Ýí
.ÇáÁØÈÇÚ äæ ÇáÚÈÇÍÈ æÇáÐßÑ
.Åä ÇáÑÇÍÈ ÇááÝÓíÈ ÇáÈí íÄäääÇ Çáäääí ÇáÄääí áááÝÓ ÇáÈØÑíÈ áÇ ÈæÓÝ
ææ ÇáÐí ÅäÓä ÇáÓßíäÈ Ýí ÐáæÈ ÇáääÄääíä áíÓíÇæÇ ÁíäÇäÇ áÚ ÁíäÇäää æäää íæäí ÇáÓææÇÈ)
(æÇáÄÑÓ æßÇä Çáää ÚáíäÇ ÍßäÇ
(ÇáÝÈÍ: 4)

ÝßÄä ÇáÓßíäÈ íäíí ää íææí Çáää íÄäÑáÇ Åä ÈÚáÑ ÇáÐáæÈ ÝÈÓÚÍ æÈÑÚÍ; æÄä ÈÚÇÍÑ ÇáÐáæÈ
ÇáÝÇÍÑÈ ÝÈÓÐí
íÐæá ÇÈä ÈíáíÈ: (áÇÐÇ íØäÚ Èí ÁÚÍÇÆí Åä íæí æÈØÈÇáí Ýí ÓíÑí áÇ ÈÝÇÑÐáí.. Åä ÐÈáí
.ÓäÇÍÈ æäÝíí ÓíÇÍÈ æÓíáí íææÈ)(1)
.æÐÇá: (Åä Ýí ÇáíáíÇ íæä ää áÇ íííäÇ áÇ íííä íæä ÇáÄíÑÈ)(2)
ÝÈØÈÇää æáíØ äÓÈÑÇíä Ýí ÇáíÇíä áÇ íÁÈí ää ÇáíÇÑí ää íáíÇ ÇáíßÇä ÇáÐíä ÚØÈæÇ Úáíä
ÝíÇØÈää ÈäÐÇ ÇáÐæá: (ÇááíÈæÓ ää ÍÈÓ ÐáÈä Úä ÑÈä æÇááÄÓæÑ ää ÁÓNä äæÇá)(3). [1;2;3
ÇáæÇÈá ÇáÓíÈ ää Çáßáä ÇáØíÈ -áÇÈä ÇáÐíä (18); æÇáÚÑ ßÈÇÈ (ÇÈä ÈíáíÈ)- ááÁØÈÇÐ ÅÈí
ÇáÍÓä Çááíæí (561)]

æÐÇá ÈÚÓää áÚÈÑÇ Úä ÓÚÇÍÈä ÇáÚÇáÑÈ ÈÇáÓßíäÈ ÈÐßÑ Çáää: (ææ Úää Çáääæß áÇ áíä Ýíä
áíÇáíæäÇ Úáíä ÈÇáÓíæÝ)(4) [ÅäÚÑ ÇáíæÇÈ ÇáßÇÝí -áÇÈä ÇáÐíä- (701)]
ÈÇáíÇ : ÇááÈÑÑ ÇáÈÇáí
ÇááíÇÑ ÇáÍÓÇÑÈ ÇáÚÑÈíÈ

ÇááíÇÑ ÇáÍÓÇÑÈ ÇáÚÑÈíÈ

áÐÍ ÇääÇÑÈ ÇáÍÓÇÑÈ ÇáÚÑÈíÈ áÄääÇ ÅÑÇÍÈ Åä ÈØíÑ ÈíäÇÍ æÇÍÍ -ÇáíäÇÍ ÇáäÇÍí-; æÄÑÇÍÈ
.Åä ÈÈÚÇäí Úä ØÈíÚÈ ÇáÄäÓÇä ÝäÇ ÇÓÈØÇÚÈ Åä ÈÐæä Úái Ñ Í á æÇÍÍÈ
áÐÍ ÈÓää ÇáÑíä ÇáÚÑÈí ÐíÇÍÈ ÇáÈØÑíÈ ÈÚÍ Åä ÍÇÓ áÚÑßÈ ÓÑÓÈ áÚ ÇáßáíÓÈ; æÈÚÍ Åä ÍÝÚ
ÈääÇ ÚÇáíÇ áííØä ÇáÐíæí ÇáæÈíÐÈ ÇáÈí ßÈáÈä ÈäÇ; æÑÄí ÈÄä Úíää ÓäÑÈ ÅÈäÇÁ áíÈäÚÇÈ
ÅæÑæÈÇ ÈÍÑÐ Ýí ÇáÓæÇÑÚ ÇáÚÇáÈ Úái íí áíÇßä ÇáÈÝÈíÓ ÇáßáÓíÈ; æáÐÇ ÓÍØ Úái ÇáßáíÓÈ
æÄäääÇ; æäÝÓ Úä ßÇáää ÚÈÇÑ ÇáÐÑæä ÇááÈÑÇßä; æÇáØáÐ áÇ íáæí Úái ÓíÁ.. áÇ íÐÈä æØÇÍÈ
ää Ííä æáÇ ää íØÈ æáÇ íÑíí Åä íÄää ÈÓíÁ íÚá ííä æíííÑ Úái ÚÐáä; æíÇÑÈ ÇáÈÝßíÑ Çáíáí
.æÇáØÇÈÚ ÇáÚíÈí
æáßä ÇáíæÚÈ ÇáÑæííÈ ÇáÈí ßÇáÈ ÈØÈÚ -ææÚÇ áÇ- ää ÍáÇá ÈÑíí äÐÇ ÇáÑíä ÇáÚÑÈí Úái
.ÇáßáíÓÈ æÁíäÇää ÈÇáÁÍÑÈ æáÐÇÆä ÈÑíÇá Çáííä
äÐä ÇáíæÚÈ ää íÚÍ íØÈÚáÇ ÓíÁ ÈÚÍ Åä ßÝÑ ÇáÑíä ÇáÚÑÈí ÈÇáßáíÓÈ æÑíÇááÇ; ÝÍÓä
ÇáÝÑÇÚ ÇáÑæíí ÇááÇÆá æíÇæáÈ ÅæÑæÈÇ Åä Èþíä ää ÇáÚÐá ÁááÇ íÓÍ ÇáÝÑÇÚ ÇááÝÓí
ÇáÑáíÈ æäØÈÈ ÈäÈÇáÇ áÄää ÇáÚÐá Ýí Áííí Çááíä ÇáÝÑäÓíÈ æææ ÓæÑÈ Áíää ÇáÑÄÈ Ýí
ÈÇÑíÓ; æíÝÚÈ ÈÄäÈÇá (áííä æáíÈÓä) áÓÍ ÇáÝÑÇÚ ää ÍáÇá ÇááíÑÓÈ (ÇáÚÐáíÈ ÇááÈÇáíÈ) æáßä
.áíäÇÈ áíäÇÈ

æiÇÁ (BææÉ) áíáØÈ ÇáØÈíÚÉ ÁááÇ æÞÇá ÇáBáíÓÉ; æáßá áá Èßá æÉíÉ æíÇæáÈá ÈíÈáÝ Úá ÇááíÇæáÇÈ ÇáØÇÈÞÉ; æÁííÑÇ ÍÇÁ (æÇÑBÓ) áíÞíá áá ÇáÁÞÈØÇí ÁááÇ íÓí ÇáÝÑÇÚ æíÝÓN

ÇáÈÇÑíí æííáá ÓíÑ ÇáíáÓ ÇáÈØÑíí.. Bá áÐá ÇááíÇæáÇÈ ÈÇÁÈ ÈÇáÝÓá ÇáÐÑíÚ íÞæá (áíÈæáí Ýáá ÍÇáÓ) Ýí BÈÇÈá -ÇáÁáÓÇá æÇáÓáíÑ ÇááÁÓæí ÇáááÓÞ-: (Áá ÇáÁáÓÇá ÇáááÈáí Ááí ÚÓÑáÇ áÐÇ áÇ íÁáá ÈÓíÁ æáÇ íÝBÑ Áæ Ááá áá íÝBÑ ÈÚí; æáßáá íÚáá BÈíÑÇ ... Áá ááÇíÉ ÇááÓííÉ ÈÓáá ÁíÓÇ ááÇíÉ ÇáÁííæíÇÈ ÇáÁííÑí BÇááÇÑBÓíÉ ÇáÈí ÈíÈÇÓ áá Áíá Ðáß ÁÓáÈ ÚáíÞÉ; æÁá áÐá ÇáÁÓáÈ áíÓÈ ÁÈíÇ ÚáÇáÈ ÍíÇÈ Èá ÚáÇáÈ ææÈ)(1) [áá BÈÇÈ (ÇáÁÓáÇá ÁííæáæíÉ ÇááÓÈÞÉá) ááíBÈæÑ ááíí ÚÈæí]

æíÞæá ÇááÝBÑ (áÇáæáí)(2)[Úá BÈÇÈ ÇáÚÑÈ áááÝBÑ ÇáÁÓáÇáí ÑÇÓí ÇáÚæÓí ÑÆíÓ ÈíííÑ ÇááÚÑÝÈ ÇáÈæáÓíÉ]. (Áá ÇáíáÓ ÇáÈØÑíí ÈBÇááá íáÓí ÈíØí ÍÉíÈÈ Ááí ÇáááÇB... Ááá Ýí ÇááÓÚ ÇáÁííÑ BÐáß ÇáÁáÓÇá Çáíííí ÇááÓBíá ÇáÐí áÇ íÑíí áá ÓÝÇÁ; ÝBÈÑÈ ÇáÁíØÇÁ Ýí ÍÓÇÑÈáÇ ÈííáÇ Ááí ÇáÚÑÞ)

æáá ááÇ ÝÁá ÓÈÈ ÇááíÇÑ ÇáíÓÇÑÈ ÇáÚÑÈíÉ æÇÓí ÈÓíØ áæ ÁááÇ ÞÇáÈ ÈáÇ Ííá æÇÈíÐÈ ÑÈáÇ æÑÇÁáÇ ÚáÑíÇ

æáá íÓáá Çááá ÝáÇ áá áá áÇí; ááá ÚÐÇÈ Ýí ÇáííÇÈ ÇáíííÇ æáÚÐÇÈ ÇáÁííÑÈ ÁÓÞ æáÇ ááá áá) (Çááá áá æÇÞ ÇáÑÚí: 33-34)

íÞæá (ÈÑíÓÈæá -ÇáÝíáÓæÝ ÇáÝÑáÓí-): (Áá ÝÓá Çáííá Úá ÇáÚáá áæ ÝáÇÁ áíÈæá ááÁÈáíá)(3) æíÞæá (ÈÑáÇÑíÓæ): (BáÈ ÁÚÑÝ ÍÇÆáÇ Áá ÇáíÓÇÑÈ ÈíÈÇí Ááí Ííá; æÁá ÍíÇÈáÇ Áæ ææÈáÇ

íÈæÞÝÇá Úáí Ðáß)(4). [3;4 ÁaUN ÈáÇÝÈ ÇáÚááÇáíÈ ááíBÈæÑ ÚáÇí Çáííá Íáíá (561)] æáÞí æÓÚ BÐáß ÇáBÇÈÈ ÇáÁáíáÓí (Bæáá æáÓæá) Ýí BÈÇÈá (ÇááÇááÈáí) Áí ÇááÈáÑí ííá Úáí ÇáíÇÁ ÝÞÇá: (Áá Íá ÇáÞííÓ ÈæáÓ íÚÈÈÑ ÁáÑÇ ÚíÑ áÞÈæá ÈÇááÓÈÈ áíØÇÑÈ Ýí ááÈÓÝ ÇáÞÑá ÇáÚÓÑíá; ÍÓÇÑÈ ÐÇÈ ÈØæÑ áíBÇáíBí ÚÇá ÇÓÈáÑ ÈáÇÈÈ ÞÑæá íÓÇíÈá ÝÑÇÚ BÈíÑ áÇ -ÈÚÑÝ ÇáíÓÇÑÈ BíÝ ÈáÝÞá) -Áí ÈááÁá

áÞí ÇÓÈØÇÚÈ ÁæÑæÈÇ Áá ÈÈíÚ Ýí Bá áÇ ÍÓÚ ááÞÇííÓáÇ; ÝBá áÇ ÍááÈá Ýí ÇááíÈÈÑ Áæ ÝíÓÈá Ýí áíÇáÑáÇ Áæ ÑÇÞÈÈá áá ÍáÇá ÇáÈáÓBæÈ Áæ ÒÍÍÈá ÈÇááÈÓÚ Áæ æÓáÈá ÈææÇÓíá ÇáBÈáÈ æÇáÓÚØ áííáÇ ÁÈíÚÈ Ýíá ÁÈíÇÚÇ ÚíÈÈÇ

æáÐÇ ÝÞí ÞíáÈ ÁæÑæÈÇ ÈØÞíáÇ ÈBáíBÇ ÑÇÆÚÇ æÁáÈÇíÇ áÇííÇ áÇÆáÇ; æÁÓÇÝÈ Ááí æÓÇÆá ÇáÑÇíÉ ÇáÓíÁ ÇáBÈíÑ ÇáÐí ÁÑÇíÈ Èá ÇáÁáÓÇá BÈíÑÇ ... áÞí ÞÑÈÈ ÇááÓÇÝÇÈ ææÝÑÈ ÇáÁæÞÇÈ

áÞí ÞíáÈ ÇáØÇÆÑÈ æÇáÓíÇÑÈ æÇáÈáÇíÈ æÇááBíÝ; æáßááÇ ÝÓáÈ Áá ÈÞíá ÓíÆÇ æÇííÇ ááÁáÓÇá æáæ (ÇáÓÚÇíÉ).. ÝÓáÈ Áá ÈÞíá ÇáÑÇíÉ ááÞæÈ æÇáÓáÁáíáÈ áááÝæÓ æÇáÓBíáÈ ááÁáÓÇá æÇáÁÓÈÞÑÇÑ ááÓáíÑ æÇáÁÚÓÇÈ; æÇáÓÈÈ ÈÓíØ æáæ: Áá áÐá ÇáÁáæÑ ÈÈÚáÞ ÈÇáÑæí; æÇáÑæí áÇ íÓÈÚáÇ ÁáÇ ÍÇáÞáÇ... Áá ÞÓíÈ ÇáÓÚÇíÈ ÈÈÚáÞ ÈÇáÞáæ; æáÇ íÝÉí ÇáÞáæÈ ÁáÇ ÍÇáÞáÇ ÚáÇá ÇáÚíæÈ Ýíííá áÇ ÓÇÁ áá ÇáÓÚÇíá (áæ ÇáÐí ÁáÓá ÇáÓBíáÈ Ýí ÞæÈÈ ÇááÁááíá) (ÇáÝÈí: 4)

ÝÁæÑæÈÇ ÝÓáÈ Áá ÈÈÚÇáá áÚ ÇáÑæí áÁááÇ áÇ ÈÞÇÓ ÈÇáÁáÈÇÑ æáÇ ÈæÓá ÈÇáÚÑÇá æáÇ ÈíÓÚ ááÈÇÑæáíÈÑ ÇáÓÆÈÞí; æáÐÇ ÍÓá ÇáÓÞÇÁ áÁáÓÇá ÇáíÓÇÑÈ ÇáÚÑÈíÉ æÓÇíÈ ÍÓÇÑÈá Ýí ÓÞÇÆá æííÑÈá

ÝÈÚí Áá áØÞ (áíÈÓá) ÈÇÓá ÇáÚÑÈ æÈBáá ÈáÓÇá ÍÇá ÇáíÓÇÑÈ ÇááÇíÉ ÇáÚÑÈíÉ áá ÍáÇá ÝáÓÝÈá (áBÐÇ ÈBáá ÒÑÇíÓÈ Úá ææÈ ÇáÁáá æáÓæÁ ÇáÁáÓÇá ÇáÓæÈÑáÇá) æÓÇí (áíÈÓá): (áÇÈ Çááá æÞí ÞÈááÇá; æÁá ÇáÁáÓÇáíÈ ÈÓíÚá ÈáÁÈá ÍÇÝá; áÇ ÇáÁíáÇá ÈÇáááááá ÁáÇ ÓÚÝ æáÈííÈ ÓÚÝ).(1)[BÈÇÈ (ÇáÚÑÈ) áÑÇÓí ÇáÚæÓí (72)]. ÇáÁíáÇá ÈÇáááááá (ÓB ÈÇáÁáÓÇá; æÇáÁáÓÇá íBíÝ ÐÇÈá ÈÐÇÈá ÈÚí ÇááÑæÈ áá Çááá ÈáÐÇ ÇáÓBá ÇáÑáíÈ ÇÓíÇí ÇáÓÞÇÁ.. Èá ÇáíÓÇÑÈ ÇááÇíÈ áí ÇáÈí ÁæÞÚÈ ÇáÁáÓÇá Ýí Ííá ÇáÓÞÇÁ ÇááÑíÑ

íÞæá (ÇáBÓíÓ BÇÑíá) Ýí BÈÇÈá (ÇáÁáÓÇá Çááíáæá): (2) [áÞáÇ Úá BÈÇÈ (ØÑíÞáÇ Ááí ÇááÓÑ) áÑÇÓí ÇáÚæÓí (72)]. (Áá ÇáÞáÞ æÇáááæá ÇáÈí íÚÇáí áááÇ ÓBÇá Çááíá ÇáÚÓÑíÈ ÈÈæáí Úá áÚááá ÇáÓíÇÓíÈ æÇáÁÞÈØÇíÈ æÇáÁíÈáÇÚíÈ; ÝÁá ÇáÈíÆÈ ÇáÈí ÁæííáÇ ÇáÚáá ááÁáÓÇá áÇ ÈáÇÆáá áÁááÇ ÁáÓÁÈ Íæá ÇÚÈÈÇÑ ÐÇÈ ÇáÁáÓÇá)

æíÓíÝ (ÈÑÈÑÇáí ÑÓá) Úá ÓÞÇÁ ÇáÁáÓÇá ÝíÞæá: (3) [BÈÇÈ (ÇáÁÓáÇá íÈíí) áæííí Çáííá ÍÇá]. (Áá ÍæÇáÇÈ ÚÇáááÇ íÚáÑáÇ ÇáÓÑæÑ æÇáÝÑí Úáí Ííá BÇá ÇááÇÓ ÁííÑ áá ÇáíáÇá ÈáÐá ÇáÓÚÇíÈ; æáßááá áííææáá áá áÚáÈáÇ Ýí ÇáÚÇáá ÇáíííÈ; æÇáíæá ÁÓÈí áá ÇááÓÈííá ÇáíÓæá Úáí áÐá ÇááÚáÈ æÇáÓÚÇíÈ)

æíÞæá (áÇBáíá)(4)[áíÇÓÑÈ ááÁÓÈÇÐ ÇáÝÇÑæÞí -íÇáÚÈ BæÈá- ÝíáÇíáÝíÇ]. (Áá ÇáíÓÇÑÈ ÇáÚÑÈíÉ Ýí ÇáØæÑ ÇáÁííÑ áá ÁØæÇÑ ÍíÇÈáÇ ÇáÁÓÈá ÈÇáæíÓ ÇáÐí ÈáÚÈ ÒÑÇÓÈá ÇáááÇíÉ Ýí ÇáÈáÇBá áBá áÇ áæ áÚáæí; æÈáÚ ÇÚÈíÇÁá -Úáí ÈÑÇÈ ÇáÓáÝ æÚáí Bá áÞíÓ æáííÑá- ÞáÈá; Èá ÁÚÇÓ áíÇáÈá Ýí ÁáÚÇÆá ÝÇáÈÓÚáÇ æÁíÐ íáÓÞáÇ æíáæBáÇ Èíá ÝBíá ÈááÈáí ÇáÚíÚ æÇáÈÓÝí)

Áá ÇáíæÇÁ ÇáÑæíí æÇáÝÑÇÚ Ýí ÍíÇÈ ÇáÚÑÈ; æÚíá æíæí ÚÇíÈ BÈÑí íáíÝ ÁáíáÇ ÇáÁáÓÇá; æÇáíæí ÈÇáÁáá ÇáÐí ÈÝÓÚ Ááíá æÞÈ ÇáÓíÈ æÇáíÓá; Bá áÐá ÁæÓáÈ ÇáÚÑÈ Ááí ÇááÓíÑ ÇááÁáá æÇáááÇíÈ ÇáÁÓíÝÈ ÇááíÓáÈ; Ááá ÇáÓÞÇÁ æÇáÈáÓÞ ÇáíÇíáí æÇáÈæÈÑ

ÇÁÚÒÈÍ æÇÁÝÓÙ æÒÈÍ àæá ÇÁÍÑÈ ÇááÓíØÑ Úái ÇáÁÍíáÉ; Áã ÇáãÑæÈ ää ÇÁÍÍÇÉ Áái ÇáßÍæá Èä Áái ÇááÍÍÑÇÉ; æÁÍÍÑÇ áÇ ÈÍ ää æÓÚ ÍÍ äáÐá ÇÁÍÍÇÉ ÇÁÈÆíÓÉ ÇÁÈÚíÓÉ ÈÇÁÁæÍÇÑ ÇÁÐÍ äæ ÁÚáÇá ÚÇá Áä ÇáÓÞÇÁ ÝÍ ÇááÝÓ ää íÚÍ íÍÈáá ßáÇ ÝÚá (ÍÇßæÈ æÇÑíææ; æÁÑáÓÈ ääáÚæÇÍ; æáíÈÒá; æÚíÑáá)

áÞÍ ÚÞÍÈ ÍÇáÚÉ æÇÑÝÑÍ ÝÍ ÓáÈ (1979á) äÄÈáÑÇ áßÈÇÑ ÇáÁÓÇÈÈÉ æÇááÝßÑíá æÚááÇÁ :ÇááÝÓ æÇáÁÍÈäÇÚ æÍáíÚ àÍÇáÇÈ ÇáÚáæá ÇáÁáÓÇáíÈ æØÑÍ Úái ÇááÄÈáÑ ÓÁÇáÇá æÇ áÚái ÇÁÍÍÇÉ ÝÍ ÁáÑíßÇ -1

æÇáÐÍ áÝÉ àÚÑ ÇáÁÓÈÇÐ ÇáÐÍ ÁÚÍ äáÐÇ ÇááÄÈáÑ äæ ÑÓÇáÈ ÍßÈæÑÇá ÈÍÈ ÚáæÇá (ÚÍ ÇáÍáíÑ ÝÍ ÇáÚÇáá); ÞíáÈ ááiÇáÚÉ ÝÇÓÈÚÈ ßÍÝ ÈáÝÞ ÍÍÇÉ ÇáÈÓÑ ÝÍ áÐá ÇáÁáæÑ ÇáÈÇÝáÈ .ÝÑÈÈ äáÐÇ ÇááÄÈáÑ æÈÒæÑ áÚÍ ÇáÓíÇÚ ÇáÐÍ íÚÇái äáá ÈáÍ -ßÁáÑíßÇ- ÇáÈÍ áÒí Úái ÇÓÈÐáÇááÇ äÆÈÇ ÚÇá æáá !! ÈÍÍÍ áÚái ÇÁÍÍÇÉ ÈÚÍ; æáá ÈÑÓá áÈÚáíááÇ ÝáÓÝÉ æáÇ áÍÝÇ

áÞÍ áÍÒ (ÒæíááÇÑ) ÍÍÇÉ ÇáÚÑÈ ÝÍ ßááÇÈ ÝÞÇá: (Áä ÇÁÍÍÇÉ ÈÈÁÑÍÍ ää Çáíáíá Áái ÇáiÓÇÑ... ää ÇáÁáá Áái Çáááá; æáíÓÈÚÈ áÐÇ ÇáÚÑÈ ÇááÒßía Áááá ÁÐÇ ÓÇÁ.. Ááá ÓíÚá ÝÑÍÓÈ áÒíÑá ÝÇáÞÍÑ áÇ íÑÍá) (5) [(ÁÑÈÑ ÒæÈááÇÑ) -ÇáÚÇáá ßÁÑÇÍÈ æÈÒæÑ- áÞáá ÇáÁÓÈÇÐ ÇáÚáæÓí ÝÍ .ßÈÇÈá (ÇáÚÑÈ) (62)]

áÞÍ ÍáÞÈ áÍÇÍá ÇááÓÇáÚ ÇáÑæÍ ÇáÁáÓÇáíÈ ÝÍ ÇáÚÑÈ... áÞÍ ÞÈáÈ ÇáÁáÈ ÒÇáÚáÇ æäááÍÓæáÇ.. áÞÍ ÈßÍÓÈ ÁßæÇá ÇáÁáÈÇÍ æÇáÁáÇÈ Úái ÇááÍÈáÚ ÇáÚÑÈÍ ÝÓÍÞÈá.. áÞÍ ÈßæáÈ ÁßÍÇÓ ÇááÞæÍ Úái ÇáÞáÈ ÇáÚÑÈÍ ÝÍáÞÈá.. áÞÍ ÇáÓáÞ ÁÓÚÇÚ ÇáÐÑÈ ÝÁÈÇÍ ÇáÑÍáÈ æÇáÍáÞ ÝÍ ÁÚáÇÞ .ÇáÁáÓÇá

Áä ÇáÁáÈÇÍ ÇáÈÓÑÍ ÇááÇÆá ÝÍ ÚÇáá ÇááÇÍÈ íÍÈÇÍ Áái ÒæÇÈØ Í áÞÍÈ áÈÍáíá ää ÇáÈÍáíÑ; áÇ ÈÍ ää ÓáÇá ÁáÇá ááÓÇÐÈ ÇáÍÈÇÑÈ ÇáÈÍ ÈÍáááÇ ÇáíÍ ÇáÚÑÈÍÈ; æáÐÇ ÇáÓáÇá íÈáÈá ÝÍ ÇáÁÈÓÇá ÈÇáááááá æÇáÍæÝ ää ÍÓÇÈ ÇáÁÍÑÈ æÇáÑÍáÈ ÈÚÈÇÍ Çááá æÇáÚái ÇááÝÓÍ ÇáÐÍ áÇ .íæÝÑá Óæí ÇáÁíáÇá ÈÇááá æÇáÑÓí ÈÞÓÇÆá æÇáÓÈÑ Úái ÈáÇÆá :áÁÓÇÉ ÇáÝßÑ ÇáÚÑÈÍ

Áä ÇááÈÈÈÚ áßÈÇÈÇÈ ÇáßÈÇÈ ÇáÚÑÈÍá æÍÇÓÈ ÇáßÈÇÈ ÇáÓáíÚíá Áæ ÑæÇÍ áÓÑÍ ÇááÇáÚÞæá ää ÇáæÍæÍá ííÑí ÇáÚÍÈ ÇáÚÍÈÈ ää ÇáÞáÞ æÇáÓáß ää ÍáÇá ÁÓØÑáá ÇáÈÍ ÈÝæÍ .ÈÇáÁáÇá æÈÚÈÒÑ ÈÇáÁÓí

Áä ÇáíÁÓ; æÇáÞáÞ; æÇáÁÓí æÇáÁáá; ÇáÓíáÈ; Çáááá; ÇáÚÈÈ; ÇáÈáÓÞ; ÇááÁÓÇÉ; ÇáÓÞÇÁ.. áÐá ÇáÚÈÇÑÇÈ áÇ ÈßÇÍ ÈÍáæ äáÇ ÒÝÍÈ æÇÍÈ ää ÒÝÍÈ áÁáÇÁ ÇáßÈÇÈ; ÁÞÑÁ Áä ÒÆÈ ááßÈÈ ÇáÝÑáÓí (ßÇáí) áÓÑÍÇÈ (ÇáÑÍá ÇááÈáÑÍ; ÓæÁ ÇáÈÝÇáá; ÍÇáÈ ÇáiÓÇÑ...) íÞæá (ßÇáí) (1) [ÁáÚÑ ßÈÇÈ ÝæÒí ÇáÚÇáá ÝÍ ÇááÓÑÍ ÇáÚÑÈÍ ÇááÚÇÓÑ ÚáÇÍ Çáíá Íáíá (031-121)]

íáÈÚí ÁáÇ áÁáá ÈÒÍÁ ÝÍ áÐÇ ÇáÚÇáá Óæí ÇáÍáÑ; Áä ÓíÍÈá áí ÇááæÈ ááÚÇáá; ÍÓæÇ ßá) (ÓíÁ; íÈ Áä ááÚí ßá ÓíÁ; ÇáÁáÚÇÁ æÇáÁÓÇÍÈ äæ ÁáÍáí æíÞæá (ÁÑÈÑ áíááÑ) ÇáÁáÑíßí(2) [ÝæÒí ÇáÚÇáá (22)]. ÝÍ áÓÑÍÍÈá (ÈÚÍ ÇáÓÞæØ): (Áä ÁßÈÑ .ÇáÁáÇßá ÈÑÇÁÈ ÝÍ ÈáÍí äæ áÓÍÈ ÇáÁáÑÇÓ ÇáÚÞáíÈ; æßáÇá ÇáÈÑÇÁÈ äæ ÇáÍáæá) íÞæá (ÓáÇßÑæ)(3) [ÝæÒí ÇáÚÇáá (551)]. -ÇáßÈÈÈ ÇáÝÑáÓí: (Áä ÇáÁááÈ áÇ Úáá ááÇ ÁáÇ Áä ÈÚÈÈ ÈÍØÇá ÇáÁáÓÇá)

æÇÞÑÁ Áä ÒÆÈ ßÐáß áÓÑÍÇÈ (ÍÇá Èæá ÓÇÑÈÑ) ÇáÝÑáÓí (ÍáÓÈ ÓÑÍÈ; äæÈí ÈáÇ ÞÈæÑ; ÇáÁÍÍ ÇáÞÐÑá; ÇáÈÚí ÇáÝÇÓáÈ; ÓíáÇÁ ÇáØæáÇ) æÇÞÑÁ ää ßÈÈá: (ææÈÈ ÇáÑæÍ; ÓÈÍá .ÇáÚÞá; ÚÓÑ ÇáÍÑÍÈ; ÇáÐÈÇÈ) íÞæá (íæáÓßæ) ÇáÝÑáÓí: (ÇáæÇÞÚ ßÇÈæÓ äÁáá áÇ íØÇÞ) æØÇáÚ ßÈÇÈá (ÞÇÈá ÈáÇ ÁÍÑ)(4) [ÝæÒí ÇáÚÇáá (531)]

æÇááæÈ äæ áÓßáÈ ÇááÓÇá ÝÍ àÚÑ ÇáßÈÇÈ ÇáÚÑÈÍá; ÝÇááæÈ íÈíÑ ÇáÑÚÈ áÁáá æÇÞÚÈ ÝÚÚÈ ÝÍ ÍÍ ÐÇÈáÇ.. Èá áÁáá íÚá ßá ÇÁÍÍÇÉ ÇáÈÍ ÓÈÞÈá ÚÈÈÇ ; æÓÍÝÇ ßáÇ íÞæá ÓææÆíá ÈßÈ ÝÍ ßÈÇÈá (ÇáÁíÇá ÇáÓÚÍÈÈ: (ÝÇáíÁÓ æÇáÚÈÈ æÇáÁáá æÇáÞáÞ äæ ÚáæÇá ÇÁÍÍÇÉ .ÇáÚÑÈÍÈ

íÑí áíÍÑ Áä ÇÁÍÍÇÉ ÇáÍÞÈ Èßæá ÝÍ ÇáíÁÓ; ÁáÇ ÓÇÑÈÑ ÝíÑí Áä ÇÁÍÍÇÉ ÇáÍÞÈ Èßæá ÝíáÇ .æÑÇÁ ÇáíÁÓ; Èá íÞæá ÓÇÑÈÑ: (ÇáÁáÓÇá ÝÍ Óáíáá ÞáÞ) ÁáÇ áíÈÒá -ÇáÝíáÓæÝ ÇáÁááÇáí- ÝíÑí Áä ÇáÁáÓÇá Èíá ÇáÈÓáíá æÇáÈáÑÍ ÝæÍæÍá ÈáÓÞ æÓáÈ æáæ ÇáÚÇáá ÇááÇáÚÞæá æáÇ ÍÍ ÇáÍáÇÓ ÁáÇ ÈÇáÍæáá ÇáÐÍ íÍáÓá ää ÈÚÇÓÈá ÇáiÇÓÑÈ; æíÑí .áíÈÒá Áä ÇáíÁÓ æÇáÞáÞ ÒÑØÇá ÍÇÆáÇá ááÝØÑÈ; Áä ááÚÚáÈ ÇáÁáÓÇáíÈ

ÁáÇ ßíÑß ÍÇÑÍ -ÑÇÆÍ ÇáÝáÓÝÈ ÇáæÍæÍÈ- ÝíÞæá: Áä ÇáæÍæÍ áÚáÇá Áä áÚÇái ÇáíÁÓ æÇáÞáÞ .ÍÈáÇ ; Áä ää íÍÈÇÑ ÇáíÁÓ íÍÈÇÑ ÐÇÈá ÝÍ ÞíáÈáÇ ÇáÁÈÍÈ æáÐÇ áÍÍá ÞÍ ÍÇæá ÇáÁáÈÍÇÑ áÑÇÑÇ

Áä ÇáæÚí íÚáÑ ÍÇÆáÇ ÝÍ ÒæÑÈ ÇáÞáÞ; æÁáÇ ÇáíÁÓ Ýáæ ÇáÍÍ ÇáÐÍ íÝÓí Ááíá; áÞÍ ÈÞÍÈ .ÇáßÁÈÈ ÇáÞÇÈáÈ ááÇÓáÈ áßíÑß ÍÇÑÍ ÍÈí ÇááæÈ æááÇß ÚáæÇá áÁÍÍ ßÈÈá (ÇáÍæÝ æÇáÑÚÍÈ) æÚáæÇá ÇáÈÍÈ áá (ÇáíÁÓ Áæ ÇááÑÓ ÍÈí ÇááæÈ)(5) [ÁáÚÑ ßÈÇÈ ÍÑÇÓÇÈ ÝÍ ÇáÝáÓÝÈ ÇááÚÇÓÑÈ Í. ÒßÑíÇ ÁÈÑÇáíá; ÇáÞÇáÑÈ ÓáÈ (1968)

; æßÈÇÈ ÇááÐÇáÈ ÇáæÍæÍÈ -ÑíÍÓ ÍæáíÝíá- ÈÑÍáÈ ÝÁÇÍ ßÇáá] áÐá áí ÇáááÇáí ÇáÑÆíÓíÈ ááÚÇáá Çáíæá æÇáÈÍ ÈÈÑÓ æÇÓÍÈ áÍÓÍÈ ÝÍ áÚØÍÇÈ ßÈÇÑ ÇáßÈÇÈ æÇááÝßÑíá æÇáÁÍÈÇÁ; ÝæÒí ÈÁÍÐ ÈÍáÇÞ ÇáÚÇáá ÈÈÚÈÑ ßá áÈÈÞí Ýíá ää áÚÇá; æÈÓÚí Áái

ÈàÒíÞ ÈÞÇíÇ ÍíæØ ÇáÚàßÈæÈ ää ÇáÞíä ÇáÚÑÈÍÉ; æÇáÀäÓÇä Çáíæä íÑì àÐÇ ÇáÁÚÒÇÑ ÇáÝæÒæí ÇááÀÓÇæí ÍÍÞ ÈÇáÀäÓÇæíÈ æíÍàÑ ßíÇáàÇ æíÓÍÞ ÁÍáíÈàÇ; ÁáíÈ ØÇÚÍÈ ÚÇÑàÈ ÍæáÈ ÇáÀäÓÇä Ááí ÁáÈ æÓÍÞÈ ßá ÈÌÇÑÈ ÇáÑæí æÇáæÍÇä; æíàÇÚÍÈ ÒàÇÁ ÞÓÈ Úáí ßá àØáÍ ÈÇáÈÝÑÍ æÇááÈæÛ æÇáÈÝæÞ æÇáÀÈÍÇÚ æÇÍÈáÇá ÑáíÈ Èíà ßÝí ÇáàÇÍÈ æÇáÑæí; æÓÒáÈ ÚÑÈÍÈ àÒáíÈ ÀÒÇÁ ÚÇáá ÀÒá áÇ íÓÈÍÈ áÈæÓáÇÈä; æÓÞæØ æÈáÇÝÈ Ýí ÒÇÆÑ ÇááÚá ÇáæÒÚÍÈ ÇáÓíÇÓÍÈ æÇáÀÈÈàÇÚÍÈ æÇáÚÓÑÍÈ ÇáÈí ÈàÓß ÈÒàÇä ÇáÚÇáá Çáíæä; ÈÇáÀÓÇÝÈ Ááí ÇáíæÝ ÇáÚÇááí ää ÇáíàÇÑ æÇáíÑæÈ æÇáÞáÇÈá ÇáÐÑÍÈ(6) [ÈÈÒÑÝ Úá ßÈÇÈ ÝæÒì .ÇáÚÇáá Ýí ÇááÒÑÍ ÇáÚÑÈí ÇááÚÇÒÑ (901)]. æáíßÇÝíáíÈ ÈÓÍ Ýí ÓÈíá ÇááÒáíÈ Èßá ÍáÞ æÞíáÈ æßááÈ ÇæÓÈæÑà(7) [ÝæÒì ÇáÚÇáá -ÚáÇÍ Çáíá Íáíá (94)] æáÞÍ ÍÒÑ àÒÑÍÈ (ÀáÚÑ æÑÇÁß .[ÈÛÒÈ) ÓÈÈ äáÇíá æÓÈÚáÇÆÈ æÈáÇÈÈ æÈáÇÈæä ÁáÝ ÓÍÒ ÇáßÇÈÈ ÇáÀáíáÒì Ýí àÒÑÍÈÈä (ÇááÓÇÝÑ) áí ÍíÑ ÈÚÈíÑ Úá ÍÇáÈ ÇáÀäÓÇä ÇáÚÑÈí: (áíá äæÈì .áßÍæíæä àÒíÚæä; áíá ÓßíÑæä àìÇáíä; áíá ÍáÞ; áíá ÈÇÝáæä) :ßá àÐÇ æÈÍÈ ÇáÝÑÇÚ ÇááÇÆá ÈÚÍ æÈÐ Çáíá äáÇÆíÇ Úá ÇáíÇÈ -1 .ÇáÚÒáÈ Úá ÇáÀÓÇä æÇááíÈáÚ æÇáíÇÈ ÇáÝÑÍÈ ÇáÞÇÈáÈ -2 .ÝÞÍ ÇááÈá ÇáÁÚáí Ýí ÇáíÇÈ æÇááÝ ää ÇáÚíÒ -3

:ÞÇæä Çááá Ýí ÇááíÈáÚÇÈ
Àä äÇææÓ Çááá ááíÇÈ ÇáÈÒÑÍÈ áÇ ííÈ æáÇ ííØíÁ; æÁä ÞÇæä Çááá ááÀäÓÇä áÇ íÈÍáÝ æáÇ .íßÐÈ (æáÇ ÀÓÇÈÈßá ää àÒíÈÈ ÝÈàÇ ßÓÈÈ Áíííßá) (ÇáÒæÑí: 30) .ÇááÒÇÆÈ ÈàÈì æÈÍÈ ÇáÈÚÍ Úá äááí Çááá .ÇáÐæÈ àÒÇÆÈ æÁáÇä ÝááÇ àÓæÇ áÇ ÐßÑæÇ Èä ÝÈÍàÇ Úáíáá ÀÈæÇÈ ßá ÓíÁ ÍÈí ÁÐÇ ÝÑÍæÇ ÈáÇ ÁæÈæÇ ÁÍÐáÇáá) (ÈÚÈÈ ÝÁÐÇ ää æÈáÓæä ÝÞÓÚ ÍÇÈÑ ÇáÞæä ÇáÐíá ÚááæÇ æÇáíáí ááá ÑÈ ÇáÚÇááíä (ÇáÁáÚÇä: 44-45) (æÁä ÈæáæÇ íÓÈÈÍá ÞæàÇ ÚíÑßá Èä áÇ íßææÇ ÁàÈÇáßá) (áíáí: 38)

:áí ÈáÇÈÈ ÀØæÇÑ àÑÈ ÈàÇ ÁæÑæÈÇ æÈÑ ÈàÇ ßá ÇáíÒÇÑÇÈ ÇáÚááÇáíÈ ÇááÇÍÈ .ÇááÑÈ ää Çááá -1 .ÝÈÍ ÀÈæÇÈ ßá ÓíÁ ÚáíáÇ: ÇáÀäÈÇÌ æÇáÀÈÍÇÚ Ýí äÇÍÍÈ Áæ æáÇí ßÈíÑÈ -2 .ØæÑ ÇáÓæÑ æÇááíáÇá ÝÇáÀÓÈÈÍÇá -3 áÞÍ ßÇáÈ ßááÇÈ ÇáíÑÍÈ æÇáíáæÞÑÇØÍÈ æáÒáíÈ ÇáÀáÈ ÈÍÑß àÒÇÚÑ ÇáíàÇáíÑ Ýí ÁæÑæÈÇ .æÈÓíÑ ÇáíæÒ ää Áíá ÇÓÈÚáÇÑ ÇáÓÚæÈ æÇáÈÒÇÒ ÍíÑÇÈáÇ æíàÇÆáÇ Èä ÍÓáÈ ÇáíÑÈ ÇáÚÇááíÈ ÇáÀæáí æÇáÈÇáíÈ; æÝÞÍÈ ÁæÑæÈÇ ÍæÇáí ÓÈíá ááíæàÇ ää ÒáÑÇÈ ÒÈÇÈáÇ Ýí áíÇíá ÇáíÑÈ; æÇáÈáÈ ÇáíÑÈ áíÝÞÍ ÇáÓÈÇÈ ßá ÐíáÈ ßÇä íÈàÓß ÈáÇ; æÇáÈáÈ áÐá ÇáßááÇÈ; áá íÚÍ ááíÇÈ Áí áÚáí; æìÇÁ ÚÒÑ ÇáìÇÒ. ÇÈÈÍÇÁ ää ÓáÈ (1920á) æÇÓÈÈÍá ÇáÓÈÇÈ ÈÁááÇÑ ÇáíàÇÁ ÇáÈí ÌÑÈ Ýí ÇáíÑÈ ÁááÇÑ ÇáíáÑ ÇáÐí ÁÓÈÍ ÇáááÑÈ Çáæííí ááÓÈÇÈ ÇáÐáÞ ÇáÝÇÑÚ; æÇáØáÞ ÇáÓÈÇÈ íÑíí Áä íÓÈáÈÛ æíÒÈÛ ÈáíáÈ ÇáíáÓ æÓÚÇÑá ÇáíæÇáí; æÁÒí ÇááíÈáÚ ÈÍÇÍÈ áÇÓÈ Ááí àÓÈÓÝÍÇÈ ÇáÀáÑÇÒ ÇáíáÓÍÈ ÇááÑíÚÈ; æÈÍÇÍÈ Ááí Úáæä ÇááÝÓ .æáÓÈÓÝÍÇÈ ÇáÀáÑÇÒ ÇáÚÓÈÍÈ æÇáÚÞáíÈ :àÒÇÆÈ ÇáÝÑÇÚ ÇáÑæíí :àÑì Áä ÇáÝÑÇÚ æÇáíæÇÁ ÇáÑæíí ÁáÈí áÇ íáí .ÇáæáæÛ Ýí ÇááÒÑæÈÇÈ ÇáßÍæáíÈ -1 .ÇáÁíàÇá Úáí ÇááíÑÇÈ -2 .ÇáÀáÑÇÒ ÇáÚÓÈÍÈ æÇáÚÞáíÈ -3 .ÇáÈáÑÍ æÚÍà ÇáÀáÈáÇÁ Ááí ÇáíÒÇÑá -4 .ÇáíÑÇÆä -5 .ÇáÓÚÇÑ ÇáíáÓí æÁáÑÇÒ ÇáíáÓ -6 .ÇáÀáÈÍÇÑ -7

:æÁáíß ÈÚÓ ÇáÁÑÞÇä ÇááÐááÈ Úá ÁáÑÇÒ ÇáíÒÇÑÈ .Ýí ÁáÑíßÇ (Ýí ÇáÁÑÈÚíáÇÈ) ÚÍÍ áíááí ÇáíáÑ ÓæáíÇ (1;42) ááíæä -1 .ÇáÐíá íÈÚÇØæä ÇááíÑÇÈ ÓáÈ (1975) (19%) ää ÇáÓÙÈ ÇáÀáÑíßí -2 .ÇáÐíá íÈÚÇØæä ÇááíÑÇÈ ÓáÈ (1978á) (49%) ää ÇáÓÙÈ ÇáÀáÑíßí ÚÍÍ ÇááÑÒì Ýí àÓÈÓÝÍÇÈ ÇáÀáÑÇÒ ÇáÚÞáíÈ Ýí ÇáæáÇÍÇÈ ÇááÈÍÈÈ (750) ÁáÝÇ ; æíÓÚáæä -3 (55%) ää ÍáíÚ Á ÒÑ È ÇááÓÈÓÝÍÇÈ ÚÍÍ ää ÁÚÝÈäá ÇáÞæÇÈ ÇááÒáíÈ ÇáÀáÑíßÍÈ Ýí ÇáíÑÈ ÇáÈÇáíÈ áÇÒÑÇÈÈ æÝÓíÈ æÚÞáíÈ .(43%) ää ÇááíæáÚ ÇáÐí íÓÇæí (980) ÁáÝÇ .(æÚÍÍ ää ÑÝÓæÇ ÇáÀáÈÍÇáÇÈ áÇÍÈÈÇÑ ÇáííáÈ ÇáÚÓÑÍÈ (860) ÁáÝÇ :ÁáÇ ÇáÓæíí æáí ää ÁÑÞì ÈáíÇä ÇáÚÇáá ää áÇÍÍÈ Íá ÇáÝÑÍ æÇáÈÁáíáÇÈ ÇáÀÈàÇÚÍÈ; ÝÝíáÇ ÁÚáí àÓÈÈ .ááÀáÑÇÒ ÇááÝÓíÈ æÇáÚÞáíÈ

αΟΕΕ ΓάαΝΟι ΥΠΑΙΓ αΥΟΕΙΓ αάΥΟΙΓ (25%) αα ΟΒΓα ΓάΟαί; αΕάΥΔ ΓάίαΕ (30%) αα
.αιΟΓαιΕάΓ Υάι ΥάΓίαα
ααΟΕΕ ΓάααΥΥία ΓάΔία ίΝίλαα αα αΥΓΑΥάα ΕΟΕΕ αΔα ΓάΑαΝΓΟ ίΟΓαι (50%) αα αλαΕΥ
.ΓάίΝίία

.ΑαΓ ΓάΕαΝί ΥίΒΥί ΥαΓάΝ (ΓάΕίΕάΟ αΓάαίΕίία) -4
.ΑαΓ ΓάίΝΓΑΕά ΥΥί ΑαΝίΒΓ αΙΟΕ ΑΙΟΓΑΙΓΕ ΙαΓΑΕΝάΓ: ΙΟάΕ ΟάΕ (1975) (257;11) ΙΝίαΕ -5
ΥΑΔΓ ΒΓα ΥίΓ ΓάΑΟΝ Υί ΓάααΓίΓΕ ΓάαΕίΙΕ ίΟΓαι αάίαα ΑΟΝΕ; ΥαΔΓ ίΥαί Αα ΟΙΟ
ΓάΥΓΑαΓΕ ΓάΑαΝίΒίΕ αΓάαΓ ΙΝΓΑα; Αί ΕΥΙ (6) ΟάαΓΕ ΟίΒαα αΟίΕ Βά ΑΟΝΕ ΙΝίαΕ αα
.ΓάίΝΓΑα

.ΑαΓ ΓάλαΟ αΑαΝΓΟα αΟΥΓΝά ΥίΙΕ Υαα αάΓ ΙΝί -6
ΥΥί αίαίαΝΒ (120829) ΥάαίΕ ΓίλαΓΟ ΟάΕ (1974α) ΕαΟΕΕ (1138:1000) ΓίλαΓΟ:ααΓία; α(67%) αα
.ΓάαίΟΓΕ ΥίΝ αΕΟαΙΓΕ

.αΥί αίαίαΝΒ (000;200;1) ΟΓΔ ΙάΟίΓ
αΑίΝίΕ Υί ΙΓαΥΕ (ααΟ Ααίλό/ΒαίΥαΝαίΓ) ΑΙΟΓΑΙΕ ααΟΓΔία ΙάΟίΓ αα ΓάλαΟία Υί ΓάίΓαΥΕ
.ΥΒΓΑΕ ΓάαΟΕΕ (84%)

αΠί ΒΓα ΥίΓ ΓάαΟΕΟΥίΓΕ αΑαΝΓΟ ΓάλαΟίΕ Υί ΓάααΓίΓΕ ΓάαΕίΙΕ (652) αΔΓ ίΥαΠ ΙάιΥ
.ΓάαΟΕΟΥίΓΕ αίαιΥ ΓάΑαΝΓΟ ΥίΓ ΓάΟά

ααΒά ΓάααΕίί Νίλα Γάαα Υά ΙΓΑΕΝΕ ΓάαΥΓΝΥ ΓάΕΝίΟΓαιΕ Ααα Υί ΓάΑΝΕΥίαΓΕ ΒΓα (90%) αα
ΓάΟΕΓΕ ΓάΑαΝίΒί αΟΓΕΓ ΕΓάΟάΝί; (60%) αα ΓάΟΕΓΕ ΓάΑαΝίΒί αΟΓΕ ΕΓάΟίαΓα; (40%) αα
.ΓάΟΕΓΕ ΓάΑαΝίΒί αΟΓΕ ΕΓάΕΝΕΥί ΓάλαΟί

αΠί ΒαΕ ΑΙΕΥΥ Υί ΙίΕί ΕΟαΝΕ αΑίΓ ΓάΟΕΓΕ ΓάΑαΝίΒί ΥαΝά Υί ΓάίΓίΕ αΓαΥΟΝία ΕΟαί ΙΙΕά
!αΥαΝάΓ (77) ΟάΕ; αΕΥΠΙΕ αααΓ ΥΠίλαΓ ΓάΒαίΟΕ Υί ΠΝίΕ ΠΝΕ ααΟ Ααίλό

αΠί ΟΝί Βαίί ΟάΕ (1962α) Αα (7;85%) αα ΓάΟΕΓΕ ΓάΔία ίΕΠίααα αάλαίΕ ΥίΝ ΟΓάία; αΑα
.ΓάΟααΓΕ ΓάΕί ΥΝΠαΓ ΥίΓ ΑΥΟΙΕ άίΓΠΕαα ΓάΟΕίΕ αΓάΥΟίΕ

Αα αΟΕΠΕά ΑαΝίΒΓ Υί ΙΟΝ αΑα ΟΕΓΕάΓ αΓΑΕΥ αάίά ΥΓΝΠ Υί ΓάΟααΓΕ ΓάΑαΝ ΓάΔί ΟίΥααα
ΥΓΙΟία Υά ΓάΒίΓα ΕΓάααΓα ΓάααΠΓΕ Υά ΥαΓΕΠαα(1) [ΑαΥΝ ΒΕΓΕ (Αάί Βά ΑΕ ΥίαΝ) ααΟίΥ ΥΕί
.Γάαα ΥααΓα αΠαΓ Υά ΒΕΓΕ (ΑΕΓ ααΟ) -ΓάΕαΝΕ ΓάλαΟίΕ-]

:ΓάΑαίΓΝ Υί ΓάΟΝΠ ΓάΟίαΥί
:ΑαΓ ΓάΟΝΠ ΓάΟίαΥί ΓάααίΥί ΥίΕ Υαα ααΓ ΙΝί αα ΙίΕ

ΒΕΕ ΓάίΝίΓΕ αΕΒαίΓ ΓάΑΥαΓα αΑΙΟΓΑ ΓάΑαΥΓΟ αΑίλόΕ ΓάαΝΓΠΕΕ Υάι ΓάΕίαΕ αΟΠΓΑ -1
.ΓάΑαΟΓα Εία ΥΒί ΓάλαΕΥ αΓάΑΝάΓ

ΓάΑαίΓΝ ΓάΑΠΕΟΓί αΥΠί ΓάΑΠαΓΕ αα ΓάΑΟαΓΠ ΝΥα Αα ΙάιΥ ΙαΓΑ ΓάαΟ αΥΝΠαα ίΟΕ -2
Υί ΙαΕ ΓάΟΥαΕ ΓάίΓΒαΕ

ΥΓΑΑΕίΓί ΓάΟαΥίΓΕί ίΟΕαΝί αα ΑαΝίΒΓ ΟάαίΓ (8;51) αάίαα Οα αα ΓάΠαί; αΥί ΝααΓαιΓ ΒΓα
ΓάΥΙΟ Υί ΓάαίΟΓαιΕ ΟάΕ (1967α) (215) αάίαα Ιάία ΑΟΕΝάίαί; αΑαΕΓί ΓάΥΓαα Υί ΝααΓαιΓ
.ΕαΠίΓΝ (33%-50%) αα ΑαΕΓί ΓάΥΓαα ΓάΑίΟΓαι αΓάΥΝαΟί

αΒΓαΕ αΕίΕ ΓάΑΟΕΥΕΓΑ ΓάΔί ΑΙΝΓα (ΙαΕΕΟΒ) ΟΒΝΕίΝ ΓάίΟΕ ΓάΟίαΥί Υί
ΕΟίΒαΟαΥΓΒίΓ Αα (90%) αα ΓάΟΥΕ ίΕΔαα ΑαΥΓΑ ΓάίΟΕ ΓάΟίαΥί αα ΓάίΒα αΑα ΓάίΟΕ:
ΑαΓαί; ΙΕΓα; αΑΟίΓΕα Δα ΟαΓΑΝ ΟίΑΕ(1) [ΕαΓΥΕ ΓάαΓίΕ αάίΒαΝ αίάΓ ΓάΕάί αΒΕΓΕ
.ΓάΟΝΟΓα ΓάΑίαΝ αάίΒαΝ ΥΕί Γάαα ΥΟΓα]

αΕΥί ΠΝΓΝΓΕ άίαία ΟάΕ (1917α): ΑΙΟΓΥ ΓάααΒίΓΕ ΓάΟΝΓΥίΕ αΓάΟαΓΥίΕ αΓάΕΙΓΝίΕ
αΓάαΑΟΟΓΕ αΓάΕααΒ αΓάΥαΓα αάίΓαα; ίΟά ΓάΕίλαΝ ΓάΑΠΕΟΓί ΓάΒΕίΝ ΙίΕ ΓάαΓΝ
ΓάΑαΕΓί Αάι (20%) ααΓ ΒΓα Υάία; αΑαΓ ΓάΥααΕ ΥΠί αΟάΕ (1%) αα ΠίαΕάΓ ΓάΕί ΒΓαΕ ΥάίαΓ
.ΠΕά ΓάΕαΝΕ(2)[αΟΕΠΕά ΓάίΟΓΝΕ Εία ΓάΥααΓαιΕ ΓάΟίαΥίΕ αΓάΑΟαΓ άίαΟΥ ΒαΓα Ο(86)]

αΙΝΕ ΓάΑίαΥΕ ααΝΕ ΓάΥΠαα ΝΥα ΓάΟΕΓΝ Γάίίί ΓάαΟΝαΕ Υάι ΓάαΟ αίΝαΓα ΓάΥΝί ΙΕί -3
αα ΙαΟΟ ΓάΟΥΝ

ΓάΟΠΓΑ ΓάΔί ίΥΓαι ααα ΓάΥαΓα αλαίΥ ΓάΟΕΠΓΕ αΓ ΥίΓ ΟίαΕ ΓάίΟΕ ΓάΟίαΥί αΒΕΓΝ -4
ΙαΓΠίααα ΓάΔία ίΟΕΑΕΝαα ΕΓάΟαΟΕ αΓάαΓα; αΕΠίΕ ΓάΑαΕ αίΝαααα αα ΓάίΓΕ ΓάΕΟίΟΕ
ΓάΥΓίΕ; αΔΓ ααΓ ΙίΓ ΕΟΥΕ ΓάΟΠΓΑ αΑαΕ ΓάΟίΓΥ Υί ΓάαίΕαΥΓΕ ΓάΟίαΥίΕ Αα ΕΕίΓ Αάι
.ΓάΒίαα Εααα ΥίΕ αα ίΟάί ΓάΕΓΝίί αα αΕίαΓ; αΔαΒ ΕΟΝίΕ αΑΙΟΓααα ααΟίΓα αααααα αΟΠΓΑαα

Αα ΟΙΝΕ ΓάαΓίΕ ΕΥΝΥίαΓ ΓάΥΝΕί ΓάαΥΥί ΓάΥααΓαί; αΓάΟΝΠί ΓάΑάίΓί ΕΕΑΒά Γάίαα αίαιΝ
ΕαΓ ΓάΟαΟ αα Βά ΟΝΥ αΙΟΑ αα ΒίΓααΓ

αΠί ΕΙΑ ΓάΥΥα ααΔ ΑίΓααΓ ΓάΑααί αΑααΓ ΠΓαΕ Υάι ΥίΝ ΑΟΟΟ; ΕαίΕ Υάι ΥίΝ αη; αΠί ΑΝΓί
ΟΓΝΥαΓ ΓάΥΝΕί Αα ίΕίί ΟΕίΥΕαΓ αΥΟΝΕαΓ αΥα Ααα ίΟΕΟίΥ Αα ίΥίΝ ΟΕΥΕαΓ ΥίΟΝΥαΓ
ΕαΓ Νί; αΑΝΓί Αα ίΥΝΟ ΓάααΟ Υί ΕάΓί ΓάΑΟΒίαα αΓάΟααΕΝ αΓάΕΥΓί Υί ΙΟ ΓάΑΟΕαΓΑ
ΥΥΟά ΔΝίΥΓ αΔαΕ Ιία αΒίΓ ΑΙΝΓί ΓάΝίΓί αΝΓί ΙάΓα αΕΓΑ ααΕαΝΓ; αΑαα Είί ΑΝΓίΕ Γάαα

ααΓααΟα ΥΠαΝ
αΠί ΟΝΥ ΓάΥΝΕί ίΟΓΝΕα ΕΥίΓ Υά Γάαα; αλαΒ ΥίαΓ ΓάΝαί ααΔ ΓάαίΥΕ ΓάΑααί; ΥαίΕ αίΕΕ

.ΕαΓ Ναί αΓίΕ ΕαΓ ΙίΓΑ; αΓ ίΝί Γάλα Υί ΥΝαΠαΓ
ααίΕ ΓάίΟΓΝΕ ΓάΥΝΕίΕ αΟααΕ ΓάίΓΥ; αΥα ΓάΥΝΕί Ααα ίΟΕΟίΥ ΥάΓί αΔΓ ΓάΟάα ααΒα

.ΒααΓ ΕΠΓίΓ ΓάΟαΓα ααΝΕ ΓάΑίΓα ίΕία ΓάΟάα Υί ΓάΑΥΟΓΑ αΓάΥΟα Υί ΙάιΥ ΓάΑάίΓΑ
Αααί Αααί ΓάΔΕαα Υί ΥΝΥί ΓάίΟΓΝΕ (ΓάΥΝΕί αΓάΟΝΠ) ααΒααί ΑΝί Αα ΓάΟααΝ
αΓάΑΟΥΝΓΝ Υί ΓάΥΝΥ ΓάΟΝΠί ΑΟί αΒΒΕΝ αΔΓ αΥ ΕΑΒίί -αΓάαα ΑΥαα- Αα ΓάΟΙΝΕ

ÈÝÑÚíàÇ ÓÈÐæí æáíÓ Òää ÓÐæØàÇ äàÇÆíÇ ÈÚíÍÇ áÄääÇ ÓáÈ Çááá; (æÐí ÄääßàÇ ÇáÐÑæä ää
.ÐÈáßà äàÇ ÙääæÇ Ää Çááá àÇ íÓáí Ùää ÇääÝÓííà)

.ÓáÈ Çááá æàÇæÓá íàÓí Ùáí ßá ÍÖÇÑÈ; Ää ÞÇæääá ìÑí Ùáí ÇáàìÈÀÙÇÈ æÇáíÇÈ æÇáÁíÇÇÀ
ÇÓÈÈÈÇÑÇ Ýí ÇáÄÑÒ æßÑ ÇáÓíÁ æáÇ ííÞ ÇááßÑ ÇáÓíÁ ÁáÇ ÈÄääá Ýáá íàÙÑæä ÁáÇ ÓáÈ)
(ÇáÄæáíá Ýáá Èíí áÓáÈ Çááá ÈÈííáÇ æää Èíí áÓáÈ Çááá ÈíæíáÇ
(ÝÇØÑ: 43)

áÐí ÇÓÈÈÈÑ ÇáÄáÓÇä ÇáÙÑÈí Ýí ÇáÄÑÒ æÇÓÈÙáí æßÑ ÇáÓíÆÇÈ æÀÙáÑ ÇáÝÓÇí Ýí
.ÇáÈáÇí; Ýíáí ÍÖÇí àÇ ÒÑÚÈ ííÇá; (æáÇ ííÞ ÇááßÑ ÇáÓíÁ ÁáÇ ÈÄääá)

ìàí ÇáÓæß æÇáÓÞÇÁ; æÇááÞ æÇáÈáÇÁ; æíÓí ää ÈÐæÑ ÇáÓß ÓæßÇ ; æÄáÈí ää ÈÐæÑ ÇááíÑ
.ääá äíàÇ æíÓÇÑÇ æÄääÇ æÈæÑÇ æÓíÇÙÇ æííÑÈ æÇáÈíÇÑÇ

ÄÐæá: Äääí Äää ÇáÐÈæá Ýí ÇáÝÑÙ ÇáÓÑÞí ÁÓí ÑÙá Äää ÁííÈ ÓàÇ æÀÓÙÑ ÙáÑÇ ; ÁÑÇá
íáæí Ùáí äÝÓá æíÈíáí ÈÓæÙÈ æíÝÐí ÈÐíÈ ÇáíÇÈ Ýíá ÇááíÙÈ Èáæ ÇááíÙÈ; æáÐÇ ÝÄääí ÁÈæÞÙ
Ää íßæä ÇááíÇÑ ÇáÓíæÙíÈ -ÇáÝÑÙ ÇáÓÑÞí- ÁÓÑÙ æÇááá ÁÙáá; áÄä ÈÐíÈ áÓàÇÈ ÇáííÑíÈ Ýí
ÇáÝÑÙ ÇáÙÑÈí; ÈÐíÈ ÇáÄáÇá ÇáÈí àÇ ÓÇáÈ ÈáÐí æÈíÐÑ; ÈÐíÈ ÇáÙÐæá ÇáÈí ää ÈæÓÙ Ýí
ÍÇíá ÇáØæÞ Çáíííí; àÇ ÓÇáÈ ÈÓíÑ Ááí ÇáááÇíÈ ÇáÑáíÈÈ; ÈÐíÈ ÇáÁÝæÇá ÇááßááÈ àÇ ÒÇáÈ
.ÈÓí æÈáÐÑ ää ÇáááÈ ÇááááßÈ ÇáÈí ÓÈÓÐØ ÝíàÇ ÇáÈÒÑíÈ

ÝÄæÑæÈÇ ÈÓÞíáÇ ÇáÄä Ýí ØæÑ ÇáÁÓÈÈíÇá æÇáÈÙííÑ; æáßà ää ÇááÑÓí ææÑÇÈÈ ÇáÄáÓÇä
ÇáÙÑÈí Ýí ÞíÇíÈ ÇáÈÒÑíÈ; æÁí ÍÖÇÑÈ áÐà ÇáÈí ÓÈÈÐíá ÈÄÐà ÑÈàÇ áÄáÞÇÐ

.ÇáÄáÓÇä; ÄääÇ ÇáÁÓáÇä; Ííá Çááá ÇáÐí ÇÑÈÓÇá áááÇÓ äääÇíÇ æÄáÇÇÇ
(Çáíæä ÁßááÈ áßà Ííáßà æÄÈääÈ Ùáíßà áÙáÈí æÑÓíÈ áßà ÇáÁÓáÇá ÍíáÇ)
(ÇááÇÆíÈ: 3)

(æää íÚÈÒä ÈÇáááááá ÝíÞí áíí Ááí ÒÑÇØ áÓÈÞíá)
(Áá ÙáÑÇä: 101)

íÐæá ÒÈäíáÓ(1)[ÄäÙÑ ÙÞíÈ ÇáÁÓáÇä ÁííæáíÈ ÇááÓÈÐÈä -í. äáí ÙÈæí Ò(82) æÄä ÁÑíÈ
ÇáÁÓÈÈÇíÈ Ýí áÐÇ ÇááæÓæÙ ÝÇÞÑÄ ßÈÇÈ: ÒÈäíáÓ (ÓÐæØ ÇáíÓÇÑÈ) æßÈÇÈ ßæää æáÓä

.(ÇááÇääÈáí)]
Ää ááíÓÇÑÈ íæÑÇÈ ÝáßíÈ ÈÙÑÈ äàÇ áÈÒÑÞ äàÇß; æÄä ÍÖÇÑÈ ÍííÈ ÁæÓßÈ Ùáí ÇáÓÑæÞ Ýí)
. (ÄÑæÚ ÒæÑÈ áí ÍÖÇÑÈ ÇáÁÓáÇä ÇáÐí íáß ÁÐæí ÐæÈ ÑæíÇáíÈ ÙÇááíÈ áÐíÈ

.æääÇáß äÓæØ Ýí ÇáßÈÇÈ æÇáÓáÈ ÈÄíí áÐà ÇááÈííÈ æÈÈÈÈ áÐà ÇáíÞíÈ
ÇááÈÑÑ ÇáÈÇáÈ

ÇááÈÒÑÇÈ ÇááÓíÈ Ýí ÇáßÈÇÈ æÇáÓáÈ

ääÇáß äÓæØ ßÈíÑÈ ÈØäÆä ÇááÝÓ æÈÄÐä Ää ÇáÁÓáÇä ÓíÈÐíá áÄáÞÇÐ ÇáÈÒÑíÈ ßááÇ Ää
.ÓÇÁ Çááá

:Ä. ÝÝí ÇáßÈÇÈ ÇáÓÓíÒ
íÑííæä Ää íØÝÆæÇ ææÑ Çááá ÈÄÝæÇááá æíÄÈí Çááá ÁáÇ Ää íÈä ææÑá æáæ ßÑá ÇáßÇÝÑæä;) -1

(ææ ÇáÐí ÁÑÓá ÑÓæää ÈÇááíí æííá ÇáíÞ áíÙáÑá Ùáí Çáííá ßáá æáæ ßÑá ÇááÒÑßæä
(ÇáÈæÈá: 32-33)

ÞÇá ÇáÓÇÝÚí:(áíÙáÑá Çááá Ííáá Ùáí ÇáÁíÇá ÍÈí àÇ ííÇá Çááá ÁáÇ Èä æÐáß äÈí ÓÇÁ Çááá); àÇ
Èí Ää ÓÇÁ Çááá Ää íÚá áÐÇ Çáííá ÇáÄÑÒ áíÙáÑ Ùáí Çáííá ßáá; àÇ Èí Ää íÈíí áÐÇ ÇááæÑ
ÙääÇÈ ÇáíÇááíÈ ÇáÈí ÙáÈ ÇáÄÑÒ; àÇ áÓíÁ ÁáÇ áÄää Ííá Çááá ÇáÐí íÓÈÙ ÇáÑæí æíáÓíá áÙ
ÇáÝØÑÈ æÈÑÈÇí ää ÇááÝÓ æíÓÈÞÑ Èä ÇáÓáíÑ; æßàÇ Èíá Çááá ÙÓæíá Ýí æÈÑÑÇÈ ÓíÇíÈä
.æÇáÈÓÇÑá Äää Çááíí æííá ÇáíÞ; æáÐÇ àÇ ÍÑá Ää ÇáíÞ ÈÇÈÈ æÇáÈÇÓá ÓÇáÞ

(Èá áÐÝ ÈÇáíÞ Ùáí ÇáÈÇÓá ÝííáÙá ÝÄÐÇ äæ ÓÇáÞ
(ÇáÄáÈíÇÁ: 18)

.æÇáíÞ ÁÓíá Ýí ÇáÄÑÒ æÇááÝÓ; æÇáÈÇÓá Ííá áÓíÞ Ýí ÇáÄÑÒ æÇááÝÓ ßÐáß -2

Äää ÈÑ ßíÝ ÒÑÈ Çááá áÈáÇ ßááÈ ØíÈÈ ßÓíÑÈ ØíÈÈ ÁÓááÇ ÈÇÈÈ æÝÑÙáÇ Ýí ÇáÓáÇÁ ÈÄÈí)
ÄáááÇ ßá Ííá ÈÄÐà ÑÈàÇ æíÒÑÈ Çááá ÇáÄáÈÇá áááÇÓ áÙááá íÈÐÑæä; æáÈá ßááÈ ÍÈíÈÈ

(ßÓíÑÈ ÍÈíÈÈ ÇíÈÈÈ ää ÝæÞ ÇáÄÑÒ àÇ ááÇ ää ÞÑÇÑ
(ÄÈÑÇáíá: 24-25)

.æÇáíÞ äÇÝÚ íÈÞí æÇáÈÇÓá ÓÈí ÓÇÆá -3

ÄäÒá ää ÇáÓáÇÁ àÇÁ ÝÓÇáÈ ÁæííÈ ÈÐíÑáÇ ÝÇíÈáá ÇáÓíá ÓÈíÇ ÑÇÈíÇ æääÇ íæÞíæä Ùáíá)
Ýí ÇááÇÑ ÇÈÈÙÇÁ íáíÈ Áæ áÈÇÙ ÒÈíí áÈáá ßÐáß íÒÑÈ Çááá ÇáíÞ æÇáÈÇÓá ÝÄáÇ ÇáÒÈí

(ÝíÐáÈ ÍÝÇÁ æÄáÇ àÇ íáÝÙ ÇááÇÓ ÝíáßÈ Ýí ÇáÄÑÒ ßÐáß íÒÑÈ Çááá ÇáÄáÈÇá
(ÇáÑÚí: 16-17)

:ÄáÇ ÈÓÇÑÇÈ ÇááÈæÈ Ýáí ßÈíÑÈ ííÇ æÁáíß ÈÙÓàÇ
Ñæí ÈæÈÇá ÑÓí Çááá Ùáá ÞÇá: ÞÇáááá Ó: Ää Çááá Óæí áí ÇáÄÑÒ ÝÑÁíÈ áÓÇÑÞáÇ -1

æäÙÇÑÈáÇ; æÄä ÁáÈí ÓíÈáÙ ááßáÇ àÇ Óæí áí äääÇ (1) [ÑæÇá ÇáÈÑáÐí æÞÇá: ÍÓá Óííí; ÄäÙÑ
ÙÇÑÓÈ ÇáÁíæÒí ÈÒÑí ÇáÈÑáÐí (9/22) æßÐáß ÑæÇá áÓáá -ÄäÙÑ áíÈÒÑ Óííí áÓáá ÑÞá (0002)

.(í2/192)-]
ÞÇá Ó: áíÈáÙá áÐÇ ÇáÄáÑ àÇ ÈáÙ Çááíá æÇáááÇÑ æáÇ íÈÑß ÈíÈ áíÑ æáÇ æÈÑ ÁáÇ Áííáá -2

Çááá áÐÇ Çáííá ÈÙÓ ÙÓíÒ Áæ ÈÐá Ðáíá ÙÓÇ íÙÓ Çááá Ííá ÇáÁÓáÇä æÐáÇ íÐá Èä ÇáßÝÑ (2)
[ÇááíÑ: ÇáÈáÇÁ; ÇáæÈÑ: ÇáííÇá; ÑæÇá Áííí (4/301); æÇáØÈÑÇáí ÇáßÈíÑ (1/621); æÇÈä äáíá Ýí

ÇáÁiäÇä (1/201); æUËÏ ÇáÚái ÇááÞÍÓÍ ÝÍ ÐΒÑ ÇáÁÓáÇä (1/661); æÞÇá: ÍÓä ÕÍÍ; æÑæÇä ÇáÍÇΒä æÞÇá: ÓÍÍ ãU ÕÑØ ÇáÓÍÍä ææÇÝÞä ÇáÐäËÍ (4/034); æÇáÓää ÇáΒËÑì (9/971); æÞÍ ÁÍÐË äÐÇ ÇáËÏÑÏ ÌáÍÚä ää ΒËÇË ÇáÓÍ ÇáÁäËÇáí ÈÍÐÏÑ (ÓÍ21)

æäÐÇ ÇáÍÍË æÇáÍÍËÇä ÇááÐÇä ÈÚÍä ÁÍÐËäÇ ää ΒËÇË (ÇáÍΒä ÇáÍÍÏÑË ÈÇáÁÐÇÚË áÇËä ÑËË)

[æÞÍ ÁÍÑÏ ÇáÁÍÇÍË ÇáËäÇËË ÇáÁäËÇáí ÝÍ ΒËÇËä ÇáÞíä (ÓáÓáË ÇáÁÍÇÍË ÇáÓÍÍË) (11)

Úä ÄËÍ ÞËíä ÞÇá: ΒäÇ Úáí ÚËÏ Çááá Èä ÚäÑæ Èä ÇáÚÇÏ æÓËá Áí ÇááÍíäËíä ÈÝËÏ ÁæáÇ -3

ÇáÞÓØäØíáíË Äæ ÑæáíË; ÝÍÚÇ ÚËÏ Çááá ÈÏäÏæÞ ää ÍáÞ ÞÇá: ÝÁÍÑÏ äää ΒËÇËÇ ÞÇá: ÝÞÇá

ÚËÏ Çááá ÈíäáÇ äÍä Íæá ÑÓæá Çááá Õ äΒËË ÄÐ ÕËá ÑÓæá Çááá Õ Áí ÇááÍíäËíä ÈÝËÏ ÁæáÇ

ÄÞÓØäØíáíË Äæ ÑæáíË; ÝÞÇá ÑÓæá Çááá Õ äÍíäË äÑÞä ÈÝËÏ ÁæáÇ ; íÚái ÞÓØäØíáíË (1)

[ÑæÇä ÁÍáí æÇáÍÇÑáí æÕÍÍä ÇáÍÇΒä ææÇÝÞä ÇáÐäËÍ; æä ÇááÚÑæÝ Ää ÇáÞÓØäØíáíË ÝËÏË

(.857áU) Úái íí äÍáí ÇáÝÇËÏ Áí ÈÚÏ ÇáÈÏÇÑË ÈËäÇáíË ÞÑæä æäÏÝ æÓËËËÏ ÑæáÇ ÈÄÐä Çááá]

ÞÇá Õ: ÈΒæä ÇááÈæËË ÝíΒä äÇ ÕÇÁ Çááá Ää ÈΒæä Èä íÑÝÚáÇ Çááá ÄÐÇ ÕÇÁ Ää -4

íÑÝÚáÇ; Èä ÈΒæä ÍáÇÝË Úái ääÇÏ ÇááÈæËË ÝËÈæä äáΒÇ ÚÇÑÏÇ ÝËÈæä äÇ ÕÇÁ Çááá Ää

ÈΒæä Èä íÑÝÚáÇ Çááá ÄÐÇ ÕÇÁ Ää íÑÝÚáÇ; Èä ÈΒæä äáΒÇ ÍËÑíÇ ÝËÈæä äÇ ÕÇÁ Çááá Ää

ÈΒæä Èä íÑÝÚáÇ Çááá ÄÐÇ ÕÇÁ Ää íÑÝÚáÇ; Èä ÈΒæä ÍáÇÝË Úái ääÇÏ ÇááÈæËË Èä ÕËË (2)

[ÐΒÑä ÍÐÍÝË äÑÝæÚÇ æÑæÇä ÇáÚÑÇÞí Úä ØÑÏÞ ÁÍáí ÞÇá: äÐÇ ÍÍË ÕÍÍ]

äÐä ÇáÁÍÇÍË ÈÏäËä ÇáÞáË Ää äÐÇ ÇáÍíä ÓíÚæÏ áíáÞÐ Çá ÄäÕÇä ÇááÚÐË æíÁÍÐ ÈÍÍä ää

ÇááæË ÇáÓÍÍË Äái ÇááÑËÞí ÇáÕÇäÞ; ÓíÏäÑä æíÑÍä æíÞÍä Ááíä ÄäÕÇáíËä ÇáËÍ ÝÞÍäÇ

ÓíÍ ÇáÁäÕÇä Äää æáí ää ÍÍÍ; ÓíËÐæÞ ÇáÓÚÇÍË æÇáØäÁáíäË æíÕÚÑ Äää äÍáæÞ ΒÑíä Ää ÕÇÁ

Çááá

æäáÇΒ ÍÍË ÑæÇä ÇáÈÏÇÑ ÈÏáí ÕÍÍ æäæ ÞÑÍË Ýí áÝÚä ää ÇáÍÍË ÇáÑÇËË: Ää Äæá Ííáä äÈæËË

æÑÍáË ÈΒæä ÝíΒä äÇ ÕÇÁ Çááá Ää ÈΒæä Èä íÑÝáÇ Çááá Íä ÍáÇáá; Èä íΒæä äáΒÇ ÚÏÇ ÝíΒæä

ÝíΒä äÇ ÕÇÁ Çááá Ää íΒæä Èä íÑÝÚä Çááá Íä ÍáÇáá; Èä ÈΒæä ÍáÇÝË Úái ääÇÏ ÇááÈæËË ÈÚáá Ýí

ÇááÇÏ ÈÏáË ÇááËÍ æíáÞí ÇáÁÓáÇä ÈÍÑÇäá Ýí ÇáÁÑÏ íÑÏí ÚäáÇ ÕÇΒä ÇáÓáÇÁ æÕÇΒä

ÇáÁÑÏ áÇ ÈÍÚ ÇáÓáÇÁ ää ÞÏÑ ÁáÇ ÕËËä äíÑÇÑÇ æáÇ ÈÍÚ ÇáÁÑÏ ää äËÇËäÇ æËÑΒÇËäÇ

ÏÍÆÇ ÁáÇ ÁÍÑÍËä

æäáÇΒ ÁÍÇÍË ÕÍÍË ËËÍÑË ÈÏíÑ Ää ääÇÍË ÇáíáæÏ ÕËÈæä Ýí ÝáÏØíä; æÄä ÇáÍÏ ÇáÐÍ

ÏíÞÇËäáá ÍÏ äÏáá ÍËí íÞæá ÇáÏÏÑ æÇáÍÍÑ: íÇ äÏáá íÇ ÚËÏ Çááá äÐÇ íáæÏ æÑÇÆÍ ÝÇÞËäá

æÝí ÑæÇÍË ÇáÈÏÇÑ æÑÍÇááÇ ÈÞÇË ÑÍÇá ÇáÓÍÍ ΒäÇ ÍÇÁ Ýí äÍáÚ ÇáÏæÇÆÍ äááíËäí Ýí ÇááÍáí

ÇáÓÇËË: ÄäÈä ÕÑÞí ÇáááÑ æää ÕÑËíä ; æíÚÐË ÑæÇí ÇáÍÍË ÝíÞæá: æáá äáä äÚÑÝ Äíä ÇáÁÑÍä

ää ÇáÁÑÏ íæäÐÇΒ

ÝäÐÇ íÚái Ää ÇáááØÞË ÞËá ÇááÚÑΒË ÇáÝÇÏáË áÇ ÈÏ Ää ÈΒæä äÍáæäË ÈÇáÁÓáÇä æíáíä

ÇáÁÓáÇä Úái ÇááÍáí æÇáÞÇÆÍ æÇáÍÇΒä æÇááÍæä; ÈÍáíä Ää ÇáÏÏÑ æÇáÍÍÑ ÓíáÇÍ: íÇ äÏáá äÐÇ

íáæÏ æÑÇÆÍ ÝÇÞËäá

æÞÍ ÍÇÁË ÇáÑæÇÍÇË ÈÏíÑ Äái Ää ÑÍæÚ ÇááÓááíä Äái Çááá æÇÓËËÇááá áÏÑÚä æÍáÇÍäá Ýí

ÏËíäá ÚáiáÇ ÈΒæä ÇáÝËä ÈËÍÄ Ýí ÇáÁÑÏ ÇááÈÇÑΒË ÍË ÈΒæä ÇááÇÚË ÇááÓááË; æÍËí íÞæä

ÝÓØÇØ ÇááÓááíä

ÝÝí ÑæÇÍË ÇáÁäÇä ÁÍáí æÄËÍ ÍÇææí(2)[áíËËÏÑ Óää ÄËÍ ÍÇææí ãU ãÚÇáá ÇáÓää ááÍØÇËÍ

(.6/731)]

áÇ ÈÏÇá ØÇÆÝË ää ÄäËÍ Úái ÇáÍíä ÚÇÑíä áÚÍäáá ÞÇáÑíä áÇ íÏÑää ää ÍÇËäáá æáÇ áÇ

ÄÏÇËää ää áÄæÇÆä ÍËí ÍÄËÍ ÄáÑ Çááá æää ΒÐáß; ÞÇáæÇ íÇ ÑÓæá Çááá: æÁíä ää; ÞÇá: ÈËÍË

ÇááÞÍÏ æÁΒäÇÝË ÈËË ÇááÞÍÏ . ÇáÍÍË ÞÏä ääá Ýí ÇáÓÍÍíä æÈÞÍË ÇáÍÍË ÍÇÁ ää ÑæÇÍÇË ÕÍÍË Ýí

ÚíÑ ÇáÓÍÍíä(1)[ÄäÚÑ äÍáÚ ÇáÏæÇÆÍ äááíËäí (1/882)]

æÞÍ ÚÞÍ ÇáËíáÞí ÈÇËÇ Ýí Óäáá ÚææÇäá: ÈÇË ÄÚáÇÑ Ííä ÇááËÍ Õ Úái ÕÇÆÑ ÇáÁÍÇá (19/771)

; æÞÍ ÞÇá ÇáÓÍÍ ÕÚÍÍ Íæí(2)[ÇááÍÍä Äái ÍÚæË ÇáÁÍæÇä -áÓÚÍÍ Íæí- Õ(72); æÇáÚÑ Óäá ÇáËíáÞí

(.9/771)]

æÇáÍÍË ÈáÚ äÈáÚ ÇáÈæÇËÑ

Ää äÐÇ ÇáÍíä ÓíäËÏÑ æáÇ ÈÏ Ää íäÏáÞ ää ÝæÞ ÁÑÏ ÕáËË íËäËá ÝæÞáÇ äÐÇ ÇáÍíä ÍÇ)

æÇÞÚÍÇ ; æäÐä ÇáÁÑÏ ÇáËÍ ÈäËá ÕäÇá ÁÝÚÇäÏËÇä ãU ÈÑΒÏËÇä ÇáÏÑÞÍË æÇáÚÑËÍË

ÇÏäáÇ (ØæÑÇä) æÞÍ ÁÍÑÍË ÇáÁËÑÇΒ ÇáÐíä ÍΒæÇ ÇáÚÇáá ÇáÁÓáÇáí ÍäÏË ÞÑæä ÈÇáÁÓáÇä

æäá ÁÑÏ ÁÝÚÇäÏËÇä ÍÑÍ äÍáæÏ ÇáÚÏäæí ÇáÐÍ Íá ÇáááÍ æÍÏä ÕÇææÇËÇ æäááÇ ÍÑÍ ÁÍáí ÕÇä

ÈÇËÇ ÇáÐÍ Íá ÕÑÞ ÁÍÑÇä æÁÝÚÇäÏËÇä æÇáááí

Ýáá íËÍÄ ÇáÈÚÍÑ ää ÝáÏØíä æÇáÁÑÏ ÇááÈÇÑΒË (ÈáÇÍ ÇáÏÇä) Ää íËÍÄ ää ÍÑÏÇä

((ÁÝÚÇäÏËÇä)ç Ääá Ýí Úáá ÇáÚáíä ÇáÍΒíä

:ÝÏÇÆá ÇáÏÇä

Ää ÝÏÇÆá ÇáÏÇä ËËÍÑË Ýí ÇáÁÍÇÍË ÈáÚË ÍæÇáí ÍäÏË ÕÏÑ ÍÍËÇ ÕÍÍÇ Ýí ΒËÇË (ÝÏÇÆá

Ääá ÇáÏÇä æÍäÏÞ äáÑËÚí) ÈËÍÑÍ ÇáÁäËÇáí

: ÝÝí Óää ÄËÍ ÍÇææí Úä ÄËÍ ÇáÍÑÍÇÁ äÑÝæÚÇ

Ää ÝÓØÇØ ÇááÓááíä íæä ÇáááÍäË ÈÇáÚæØË Äái ÍÇäË äÍíäË íÞÇá ááÇ ÍäÏÞ ää ÍÍÑ áÍÇÆä -1

ÇáÏÇä (3) [ÑæÇä ÁÍáí æÇáÍÇΒä æÞÇá ÕÍÍ ÇáÁÓáÇÍ ææÇÝÞä ÇáÐäËÍ ææÇÝÞä ÇáááÐÑí; ÄäÚÑ

áíËËÏ ÄËÍ ÍÇææí (6/561); æÁÍÑÍä ÄËæ ÍÇææí Ýí ΒËÇË ÇáááÇÍä Ýí Óäáá; æÞÇá ÇËä äÚíä: áíÓ ää

ÍÍË ÇáÏÇáíä ÓíÁ ÁÏÍ ää ÍÍË ÕÍÞä Èä ÍÇáí Úä ÇááËÍ Õ (äÚÞä ÇááÓááíä ÁÍÇá ÇáááÇÍä ÍäÏÞ)

; ΒÐÇ Ýí ÈÍÑÍ ÇáÓáË (6/561); ÄäÚÑ ÍäÚ ÇáÝæÇÆÍ äáÍáí Èä áÍáí Èä ÓáíäÇä (2/795)]

ÉiáaÇ ÁaÇ aÇÆá ÑÁÍÉ ÚææÍÇ áBÊÇÈ ÇÍÉáá ää ÉÍÉ ÑÁÓÍ ÝÚääÉ Áää äÐæÉ Èä ÝÁÊÈÚÉÉä -2
ÈÖÑÍ ÝÚáÍ Èä Áái ÇáÓÇá; ÁáÇ æÁä ÇáÁíáÇá ÍÈÍ ÈÞÚ ÇáÝÉä ÈÇáÓÇá (1)[ÑæÇá ÁíáÍ
æÇáØÈÑÇáÍ æÇáÈÖÇÑ; æÑÍÇá ÁíáÍ ÑÍÇá ÇáÓÍÍ; ÁäÚÑ ÍäÚ ÇáÝæÇÆÍ (2/895)]
æÚä ÒÍÍ Èä ÈÇÈÈ: BâÇ íæaÇ ÚáÍ ÇááÉÍ Óái Çááá Úáíá æÓáá äÁáÝ ÇáÞÑÁä ää ÇáÑÞÇÚ ÝÞÇá: -3
ØæÉÍ ááÓÇá; ÝÞáÉ: ää ÐÇB íÇ ÑÓæá Çááá; ÞÇá: áÁä ÇáááÇÆBÉ ÈÇÓÓÉ ÁíáÍÈaÇ Úáíá (2)[ÑæÇá
ÇáÈÑäÐÍ æÇáÍÇ Bâ æÁíáÍ; æÞÇá ÇááíÈáí: ÑÍÇáá ÑÍÇá ÇáÓÍÍ ÑäÒ ÇáÓíæØÍ áÓÍÉá; ÍäÚ
ÇáÝæÇÆÍ (2/985); æÍÇáÚ ÇáÁÖæá ää ÁÍÇÍÉ ÇáÑÓæá áÇÈä ÇáÁÈÍÑ ÇáÍÖÑÍ (01/712); æáÍäÚ
ÇáÓæÇÆÍ (7/982)]

æÚä ÇÈä ÍæÇáÉ äÑÝæÚÇ : ÓíÓíÑ ÇáÁáÑ Áái Áä ÈBææÇ ÁíáÇÍÇ áíáÍÉ; ÍáÍ ÈÇáÓÇá æíáÍ -4
ÈÇáíáá æíáÍ ÈÇáÚÑÇÞ; ÝÞáÉ: Í Ñ áí íÇ ÑÓæá Çááá Áä ÁÍÑBÉ ÐáB; ÝÞÇá: ÚáíB ÈÇáÓÇá ÝÁááÇ
ÍÍÑÉ Çááá ää ÁÑÖá íÈÈÍ ÁáíáÇ ää ÚÈÇÍá; ÝÁaÇ Áä ÁÈÍÉä ÝÚáíBá ÈíááBá; æÇÓÝæÇ ää ÚÐÑBá;
ÝÁä Çááá ÈæBá áí ÈÇáÓÇá æÁááá (3)[ÁÍÑÍá ÁÈæ ÍÇææÍ æÓBÉ Úáá ÇáááÐÑÍ; æÁÍÑÍá ÁíáÍ
æÇáÍÇBá æÞÇá: ÓÍÍ ÇáÁÖáÇÍ ææÇÝÞá ÇáÐáÉÍ; ÁäÚÑ ÍäÚ ÇáÝæÇÆÍ (2/895); æÍÇáÚ ÇáÁÖæá
(01/712) æÞÇá ÇáÁáÈÇáÍ Ýí ÈÍÑÍ ÁÍÇÍÉ BÊÇÈ ÝÖÇÆá ÇáÓÇá æíáÓÞ Ó(5) ÍÍÉ ÓÍÍ ÍÇ æáá
ÁÑÈÚÈ ØÑÞ; æÇáÚÑ BÊÇÈ ÇáÓáá ÇáBÈÑÍ ááÈíáÞí (9/971); æÇáÚÑ áÓáÍ ÁíáÍ (5/33-5/882-
.4/011)]

æáÍäæÚÉ ÇáÁÍÇÍÉ äÐá ÈáiØ ÈÇáÓÇá ÈBÇáááÇ ÍæÑÇ äáaÇ ; ÝÇáÓÇá ää ÈÞá BááÈaÇ ÈÚÍ Ýí
ÁäÞÇÐ ÇáÁáÓÇáÍÉ; æáÇ íÓÇá ÍæÑáÇ íáÈÚÑáÇ ÈÚÍ Áä ÁÓáÈ ÇáÁÑÓ æÇÑÈBÓÉ ÇáÈÖÑÍÉ Ýí
ÍáÁÉ ÇáÑÐíáá

æÚä ÇÈä ÚáÑ ÑÖÍ Çááá ÚááaÇ ÞÇá: ÐBÑ ÇááÉÍ Ö: Çáááá ÈÇÑB áaÇ Ýí ÓÇáaÇ; Çáááá ÈÇÑB -5
áaÇ Ýí íááaÇ; ÞÇáaÇ: æÝí áÍáÇ; ÞÇá: Çáááá ÈÇÑB áaÇ Ýí ÓÇáaÇ; Çáááá ÈÇÑB áaÇ Ýí
íááaÇ; ÞÇáaÇ: íÇ ÑÓæá Çááá æÝí áÍáÇ; ÝÁÚáá ÞÇá Ýí ÇáÈÇáÉÉ: áaÇB ÇáÓáÇÓá
æÇáÝÉä; æÈáÇ íÓáÚ ÞÑá ÇáÓíØÇá (4)[ÑæÇá ÇáÈÍÇÑÍ; ÁäÚÑ BÊÇÈ ÇáÝÉä Ýí ÇáÈÍÇÑÍ -ÝÉÍ
ÇáÈÇÑÍ (61/651); æÞÍ Ñæí ÇáÓíÇÍÉ BÐáB Èíæä (ÁÚáá) ÇáØÈÑÇáÍ ÈÓáÍ ÑÍÇáá ÈÞÇÈ æÇáÈÑäÐÍ
æÓÍÍá æBáÐáB ÑæÇá ÁíáÍ; ÁäÚÑ ÈÍÑÍ ÁÍÇÍÉ BÊÇÈ ÝÖÇÆá ÇáÓÇá ááÁáÈÇáÍ Ó(9) æáBá Èíá
(áÍáÇ) (æÝí ÇáÚÑÇÞ) ÁÐ BÇáÈ ÇáÚÑÈ ÈØáÞ Úái ÇáÚÑÇÞ áÍÇ BâÇ ÞÇá ÇáÍØÇÈÍ æÇÈä ÍÍÑ
ÇáÚÓÞáÇáÍ]

æÚä ÚÈÍ Çááá Èä ÍæÇáÉ Áää ÞÇá: íÇ ÑÓæá Çááá ÁBÈÈ áí ÈáÍÇ ÁBæä Ýíá; Ýáæ ÁÚáá ÁáB -6
ÈÈÞÍ áá ÁÍÈÑ Úái ÞÑÈB; ÞÇá: ÚáíB ÈÇáÓÇá ÈáÇÈÇ ; ÝáaÇ ÑÁí ÇááÉÍ Ö BÑáíÈä ááÓÇá ÞÇá: áá
ÈÍÑæä áÇ íÞæá Çááá ÚÓæíá; íÞæá: íÇ ÓÇá íÇ ÓÇá! Íí ÚáíB íÇ ÓÇá ÁáÈ ÓÝæÉÍ ää ÈáÇÍ ÁÍÁ ÝíB
ÍÍÑÉÍ ää ÚÈÇÍ ÁáÈ ÓíÝ äÞáÉÍ æÓæØ ÚÐÇÈÍ ÁáÈ ÇáÁáÍÑ æÁáíB ÇááÍÖÑ (5)[ÁæÑÍá ÇááíÈáí
äÝÑÞÇ Ýí ææÓÚíá (01/85); æÞÇá: ÑæÇá ÇáØÈÑÇáÍ æÑÍÇáá ÑÍÇá ÇáÓÍÍ ÚíÑ ÓÇáÍ Èä ÑÓÈä
æáæ ÈÞÉ; ÁäÚÑ ÈÍÑÍ ÝÖÇÆá ÇáÓÇá ááÁáÈÇáÍ Ó(11); æÝí áÝÚ ÑæÇá ÁÈæ ÍÇæáÍ ÈÓáÍ ÓÍÍ
ÚáíB ÈÇáÓÇá ÝÁáaÇ ÍÍÑÉ Çááá ää ÁÑÖá íÈÈÍ ÁáíáÇ ÍÍÑÈä ää ÚÈÇÍá ; æÇáÚÑ ÇáÓáá ÇáBÈÑÍ
ááÈíáÞí (9/971)]

æÝí ÇáÓÍÍ ÇáÐÍ ÑæÇá ÇáÓíÇáÓí æÁÈæ ÍÇææÍ: ÁÐÇ ÝÓÍ Ááá ÇáÓÇá ÝáÇ ÍÍÑ ÝíBá (6) -7
[ÁÓáÇÍá ÓÍÍ æÁÍÑÍá ÇáÈÑäÐÍ æÞÇá: ÍÓá ÓÍÍ]

áÐá ÈÖÇÑÇÈ ää Ýá ÇááÈæÉ ÇáÓÑÍÝ ÇáÓÇÍB ÈÈÖÑ ÈäÓÈÞÉá ÇáÁÓáÇá æíæÑ ÇáÓÇá æÁááá
æÁä ÇáÚÑÈ ÇáááÓÞ ÇááÚÐÈ áÈáØÞ Ýíá ÖÑÍÇÈ ÇáÁÓÈáÍÇÍ; æÁÓÈÚá ÇáÈÇÞÍÉ ÝæÞ ÓÓÍ
ÇáaÇÁ ÞÈá ÇáÚÑÞ ÇáæÓíB ÈÈæÓá ÈÇáÓÑÞ Áä íÈÞÍá Èíáá áíáÞÐáÇ
íÞæá (ÓæáíáÓÈíá) -ÇáÑæÇÆÍ ÇáÑæÓí-: Áä ÇáØÑÍÞÉ ÇáæíÍÉ áíæ ÈÓÍÍ ÇááÓÇÑ ÇáaÇÍ
ÇáááÍÑÝ ááÁáÓÇá ÇáÚÑÈÍ ÇááÚÇÖÑ ææ ÚáÉÉ ÇáÁáÓÇá Áái ÇáÁíáÇá ÈÞæÉ ááíááÈ Úái äÓíÑ
ÇáÁáÓÇá; æáí ÇáÉÍ ÈÍÍ áá Þíáá æáÓáæáíÇÈá ÇáÁíáÇÞÍÉ æÇáÁÍÈaÇÚÍÉ; æBÐáB ÇáÁíáÇá ÈæíáÍ
Þíá ÁíáÇÞÍÉ ÚÇáíÉ æææÓæÚÍÉ ÓÇááÉ áBá ÇáÈÖÑ; æáí ÈÚáæ Úái Bá ÇÚÈÈÇÑÇÈ ÇáÍÑÍÉ
ÇáÝÑÍÉ ÇáÉÍ áÇ ÈÍáÇ ÍáÉ (7)

ÁaÇ ÈÑÍ áÚÍ Áä ÓæáíáÓÈíá íÓíÑ ÁáíáÇ Áä ÇáÈÞíá ááÚÇáá ÇáÚÑÈÍ ááÞíá ää áÐá ÇáÓÑÍÚÈ
ÇáÑÈÇáíÉ ÇáÉÍ ÈáÞÐá æáæ ÑÚá ÁáÝá; æÈÍÑá Áái ÇáÓÚÇÍÉ BÇÑáÇ Áæ ÑÇÓíÇ
æáÐÇ (ÍÈÇÓíBíá) ÇááÝBÑ ÇáÝÑáÓí; íÑÓÍ ÇáÁÓáÇá BääÞÐ æíÍ ááÈÖÑÍÉ ÝíÞæá: Áä ÇáÚÑÈ áá
íÚÑÝ ÇáÁÓáÇá ÁÈÍÇ ; ÝááÐ ÚáæÑ ÇáÁÓáÇá ÇÈÍÐ ÇáÚÑÈ ææÞÝÇ ÚÍÇÆÍÇ äáá; æáá íBÝ Úá
ÇáÁÝÈÑÇÁ Úáíá æÇáÈáÍÍ Èä áBí íÍ ÇááÈÑÑÇÈ áÞÈÇáá; æÞÍ ÈÑÈÈ Úái áÐÇ ÇáÈÓæíá Áä ÑÓÍÈ
Ýí ÇáÚÞáíÉ ÇáÚÑÈÍÉ áÞæáÇÈ ÝÚÈ Úá ÇáÁÓáÇá; æáÇ ÖB Áä ÇáÁÓáÇá ææ ÇáæÍÇáíÉ ÇáÉÍ
íÈÇÍ ÁáíáÇ ÇáÚÇáá ÇááÚÇÖÑ áíÈíáÓ ää ÈÈÇáÇÈ ÇáÍØÇÑÈ ÇááÇÍÉ ÇááÚÇÖÑÈ ÇáÉÍ áÇ ÈÍ Áä
ÇÓÈáÑÈ Áä ÈáÈáí ÈÈÍáíÑ ÇáÁáÓÇá (8)[7;8- áíáÉ ÇáÁíáÇá ÇááÈaÇáíÉ ÚÍÍ (75) ÇáÓáÉ ÇáÈÇáíÉ
ÁÐÇÑ ÓáÉ (0891á)]

Áä áÁáÇÁ ÇáBÊÇÈ ÇáÚÑÈíá áíÞÝæä äÝÓ ÇááæÞÝ ÇáÐÍ æÞÝá áÑÞá ÚáíáÇ æÓáá BÊÇÈ ÑÓæá
Çááá Ö; ÝÞÍ ÓÁá ÁÈÇ ÓÝíÇá Úá ÁíæÇá ÇááÉÍ Ö; æÈÚÍ Áä ÁÍÈÑá ÞÇá áÑÞá áÁÈÍ ÓÝíÇá(9):
[ÑæÇá ÇáÈÍÇÑÍ æáÓáá; ÇáÍÈÑ Ýí ÇáÓÍÍíá; ÁäÚÑ ÓÍÍ ÇáÈÍÇÑÍ (1/9) æÇáÓáá ÇáBÈÑÍ ááÈíáÞí
(9/871)]

Áä BÇá áÇ ÈÞæá ÍÞÇ ÝÓíááB ææÓÚ Þíáí áÇÈíá; æÞÍ BáÈ ÁÚáá Áää ÍÇÑÍ áá ÁBá ÁÚá Ááá)
(ááBá; Ýáæ Áái ÁÚáá Áái ÁíáÓ Ááíá áÈÍÓáÈ áÞÇÁá æáæ BáÈ Úáíá áÚÓáÈ Úá Þíáá
áÞÍ BÇá áÑÞá ÚÇÞáÇ íÍÑB Áä ÁáÑ ÇáÚÞÇÆÍ Áái ÁÞÈÇá æÁáÑ ÇáÓáÓÇá ÇáÐÍ áÇ íÚáá ÝBÑ
æÚÞÍÉ Áái ÓæÇá; BÇá áÑÞá ÁáÐÇB ííBá ÁáÈÑÇØæÑÍÉ áÇ ÈÚÍÉ ÚááÇ ÇáÓáÓ; æáBáá íÑÇáÇ

æÉYÓÍÉ ää İÇİááÇ æÓNÚÇä äÇ ÈÈàÇæì Úái ÑĀæÓ ĀŌİÇÈàÇ; æĀĀæä ŌÑÈÈ ää ŌÑÈÇÈ
.ĀŪİÇÆàÇ; äĐÇ ÝĐİ ŪŌ Ūái Þæää Āä İÈÈŪæÇ äĐÇ ÇááÈİ Ō
Ñæì ÇàÈİÇŊİ ÈĀŌaçİā ÞĐáß Ýí aYŌ ÇáİİÈ: ÝĀĐā āŊÞā áŪŪaçĀ ÇāŊæä Ýí İŌßŊÈ ää ÈİāŌ Èā
ĀāŊ ÈĀÈæÇÈÈÇ ÝŪáÞÈ Èā ÇŌáŪ ÝÞÇá: İÇ áŪŌŊ ÇāŊæä ää áß Ýí ÇáYáÇİ æÇāŊŌİ æĀä İÈÈÈ
ääßßā ÝÈÈÇİŪæÇ äĐÇ ÇááÈİç; ÝİÇŌæÇ İİŌÈ İāŊ ÇáæİŌ (1)[ÝİÇŌæÇ: ÝāYŊæÇ æŌÈäää ÈÇáİāŊ
.ÇáæİŌİÈ İáÇáÈ Ūái Çáİāā æŌŊŪÈ ÇáYæŊ]
æàÇ ĀāÇ ĀŌæÞ ÇáİİÈ ÈÈàÇää ääÇ Ýíä ää ÝæÇÆİ æİßā Ýí ÇáÞæÇáİā ÇááİÈāŪÇÈ æYİ ŌYÇÈ
.ÇāŊİÇā æYİ ÇáŌİÞ ÇáĐİ ÞÇā İāİŌ āĀääā æßÇYŊāā ĀİİÇÇ
:İİÈ āŊÞā

Ñæì ÇàÈİÇŊİ(2) [Ōİİİ ÇàÈİÇŊİ ÈİÇŌİÈ ÇáŌāİİ (1/8); æYÈİ ÇàÈÇŊİ (1/13)]. ÈĀŌaçİā Ūā ŪÈİİ
Çááā Èā ŪÈÈÈ Èā áŌŪæİ Āā ŪÈİ Çááā Èā ŪÈÇŌ ĀİÈŊā Āā ĀÈÇ ŌYİÇā Èā İŊÈ ĀİÈŊā Āā āŊÞā
ĀŊŌā Āáİā Ýí ŊßÈ ää ÞŊİŌ æßÇææÇ ÈİÇŊÇ ÈÇáŌÇā Ýí ÇááİÈ ÇáÈİ ÞÇā ŊŌæā Çááā Ō äÇĐÇ
ÝİáÇ ĀÈÇ ŌYİÇā æßYÇŊ ÞŊİŌ -Ōáİ ÇáİİÈİÈ- ÝĀÈæä æææ ÈĀİáİÇĀ (ÇáÞİŌ)(3) [ĀŊŌā ŊŌæā
Çááā Ō ÈßÈÇÈā Āáİ āŊÞā áŪ İİÈİ ÇáßáÈİ Ýí ĀİŊ ŌáÈ (6āŪ) ÈŪİ Ōáİ ÇáİİÈİÈ æŌŌā āŊÞā Ýí
āİŊā ŌáÈ (7āŪ)]. ÝİŪÇāā Ýí āİāŌā æİæää ŪŪaçĀ ÇāŊæä Èā İŪÇāā æİŪÇ ÈÈŊİāÇāā ÝÞÇá: Āİßā
ĀÞŊÈ áŌÈÇ ÈāĐÇ ÇāŊİā ÇáĐİ İŌŪā Āāā æÈİç; ÝÞÇá ĀÈæ ŌYİÇā: ÝÞáÈ: ĀāÇ ĀÞŊÈää áŌÈÇ
; ÝÞÇá: Çİāæä äāİ æÞŊÈæÇ ĀŌİÇÈā æÇİŪāæää Ūái ŪāŊā; Èā ÞÇā áÈŊİāÇāā: Þā āāā: Āáİ ŌÇÆá
äĐÇ Ūā äĐÇ ÇāŊİā ÝĀā ÞĐÈāİ ÝßĐÈæā; ÝæÇáāā áæáÇ ÇáİİÇĀ ää Āā İĀÈŊæÇ Ūái ÞĐÈÇ
áßĐÈÈ Ūāā; Èā ÞÇā Āæá äÇ ŌĀáāİ Ūāā Āāā ÞÇá: ÞİY áŌÈā Ýİßā; ÞáÈ: ææ ÝİáÇ Đæ áŌÈ; ÞÇá:
Ýāá ÞÇá äĐÇ ÇáÞæā āāßā Āİİ ÞŌ ÞÈáāç; ÞáÈ: áÇ; ÞÇá: Ýāá ÞÇā ää ĀÈæÇÆā ää āāßç; ÞáÈ: áÇ; ÞÇá:
ÝĀŌŊÇY ÇááÇŌ İÈÈŪæää Āā ŌŪYÇĀāā; ÝÞáÈ: Èā ŌŪYÇĀāā; ÞÇá: ĀİŌİİæā Āā İáÞŌæā; ÞáÈ:
Èā İŌİİæā; ÞÇá: Ýāá İŊÈİ Āİİ āāāā ŌİŌā āİİāā ÈŪİ Āā İİĀ Ýİá: ÞáÈ: áÇ; ÞÇá: Ýāá ÞāÈā ÈÈāæää
ÈÇáßĐÈ ÞÈā Āā İÞæá äÇ ÞÇáç; ÞáÈ: áÇ; ÞÇá: Ýāá İŪİŊç; ÞáÈ: áÇ; æāİā āāā Ýí āİÈ áÇ āİŊİ äÇ ææ
ÝÇŪā ÝİáÇ; ÞÇá ĀÈæ ŌYİÇā: æāā Èāßāİ ÞááÈ Āİİā ÝİáÇ ŌİÆÇ ŪİŊ äĐā ÇáßááÈ; ÞÇá: Ýāá
ÞÇÈĀÈææç; ÞáÈ: áŪā; ÞÇá: ÝßİY ÞÇā ÞÈÇáßā ĀİÇāç; ÞáÈ: ÇÁİŊÈ ÈİāāÇ æÈİāā ŌİÇā İáÇā ääÇ
æāāÇā āāā; ÞÇá: äÇĐÇ İĀāŊßāç; ÞáÈ: İÞæá: ÇŪÈİæÇ Çááā æİİā æáÇ ÈŌŊßæÇ Èā ŌİÆÇ
æÇÈŊßæÇ äÇ İÞæá ĀÈÇĀßā æİĀāŊāÇ ÈÇáŌáÇÈ æÇáŌİÞ æÇáŪYÇY æÇáŌáÈ
ÝÞÇá ÇáÈŊİāÇā: Þā āā: ŌĀáÈß Ūā áŌÈā ÝĐßŊÈ Āāā Ýİßā Đæ áŌÈ; ÝßĐáß ÇāŊŌā ÈÈŪÈ Ýí áŌÈ
.ÞæāāÇ

æŌĀáÈß: āā ÞÇá Āİİ āāßā äĐÇ ÇáÞæáç; ÝĐßŊÈ Āāā áÇ; ÝÞáÈ ææ ÞÇā Āİİ ÞÇá äĐÇ ÇáÞæá ÞÈāā
.áÞáÈ Ŋİā İÈĀŌİ ÈÞæā Þİā ÞÈāā
æŌĀáÈß: āā ÞÇā ää ĀÈÇÆā ää āāßç; ÝĐßŊÈ Āāā áÇ; ÞáÈ: Ýāæ ÞÇā ää ĀÈÇÆā ää āāß ÞáÈ Ŋİā
.İŌáÈ āāß ĀÈİā

æŌĀáÈß: āā ÞāÈā ÈÈāæää ÈÇáßĐÈ ÞÈā Āā İÞæá äÇ ÞÇáç; ÝĐßŊÈ Āā áÇ; ÝÞİ ĀŪŊY Āāā ää İßā
.āİĐŊ ÇáßĐÈ Ūái ÇááÇŌ æİßĐÈ Ūái Çááā
æŌĀáÈß: ĀŌŊÇY ÇááÇŌ ÇÈÈŪæā Āā ŌYÇĀāāç; ÝĐßŊÈ Āā ŌŪYÇĀāā ÇÈÈŪæā æāā ĀÈÈÇŪ
.ÇāŊŌā

æŌĀáÈß: ĀİŌİİæā Āā İáÞŌæç; ÝĐßŊÈ Āāāā İŌİİæā æßĐáß ĀāŊ ÇáĀİāÇā İÈİ İÈā
æŌĀáÈß: ĀİŊÈİ Āİİ ŌİŌā āİİāā ÈŪİ Āā İİĀ Ýİá; ÝĐßŊÈ Āā áÇ; æßĐáß ÇáĀİāÇā İİā ÈİÇáŌ
.ÈŌÇŌÈā ÇáÞææÈ

æŌĀáÈß: āā İŪİŊç; ÝĐßŊÈ Āā áÇ; æßĐáß ÇāŊŌā áÇ ÈŪİŊ
æŌĀáÈß: ÈāÇ İĀāŊßāç; ÝĐßŊÈ Āāā İĀāŊßā Āā ÈŪÈİæÇ Çááā æáÇ ÈŌŊßæÇ Èā ŌİÆÇ æİāāÇßā
Ūā ŪÈÇİÈ ÇáĀæÈÇā æİĀāŊßā ÈÇáŌáÇÈ æÇáŌİÞ æÇáŪYÇY; ÝĀā ÞÇā äÇ ÈÞæā İÞÇ ÝŌİāāß
ææŌŪ Þİāİ äÇÈİā; æÞİ ÞāÈ ĀŪāā Āāā İÇŊİ āā Āßā ĀŪā Āāā āāßā; Ýāæ Āáİ ĀŪāā Āáİ ĀİāŌ Āáİā
.áÈİŌáÈ áÞÇĀā; æāæ ÞāÈ Ūāİā áŪŌáÈ Ūái Þİāİā
ĀāÇ ĀÈæ ŌYİÇā ÝāÇĐÇ ÞÇá āāā áŪā ää ÞŊİŌ ÈŪİ Āā İŊİæÇ ää Ūái āŊÞā: (áÞİ ĀāŊ ĀāŊ ĀāŊ ÇÈā
ĀÈİ ÞÈŌÈ; Āāā İÇYā āāß Èāİ ÇáĀŌYŊ); ÝāÇ ŌáÈ ææÞāÇ Āāā ŌİŪāŊ İÈİ Āİİā Çááā Ūái
.ÇáĀŌáÇā

āŊÞā İİŊß ĀÈŪÇİ ÇāŊŌÇáÇÈ æāŌÈÞÈāāÇ ÝÞÇá äÇ ÞÇá æāā İāŌ Ūái äĐÇ ÇáßáÇā Ōæİ ŌÈŪ
ŌæÇÈ İÈİ æÞY āŊÞā Ýí ŌāÇā ŌæŊİÇ İáæİ ááÇ Èİİā ÞÇÆáÇ : (æİÇŪÇ áß İÇ ŌæŊİÇ æİÇŪÇ áÇ
.áÞÇĀ ÈŪİā)

æßÇā ĀÈæ ŌYİÇā āāā ÞÇÈā İİŌ āŊÞā ÈİÈ ĀāŊÈ İÇáİ Èā Çáæáİİ Ýí ÇáİŊææß
ÞÇá āŊÞā Ūā ÇāŊŌæā Ō: Āāā Ōİāāß ææŌŪ Þİāİā Ýí ÇáæÞÈ ÇáĐİ ÞÇā ŊŌæā Çááā Ō áİŌ āā ŌáŌÈ
ÝŪáİÈ ĀáÇ Ūái Èāİ æÇİİ Ýí ÇāĀŊŌ æææ ÇááİİāÈ ÇáāæŊÈ; Ýāā İßā Āİİ İŌİÞ Āā äĐā
ÇáĀāÈŊÇŌæŊİÈ ÇáßÈŊİ ŌÈÈŌáŌā ÈİÈ ŌÑÈÇÈ ÇááŌáāİā; æĀā İāİ ŊŌæā Çááā Ōāİ Çááā Ūáİā
.æŌāā ŌİYÈİæāāÇ æİāāĀæāāÇ ŪáÇ æÞŌŌÇ ææŊÇ
æāā İßā ÇáŪŊÈ İŌİÞæā Āā āİŊİ ÇáāæÇİāÈ Èİā ÇáÞæÈ ÇááÇŌÆÈ -ÇáÈİ İÞæİāÇ āİāİ Ō æŌİÈā- İāßā
.Āā ÈÈā áŪ Èāİ ÇáĀŌYŊ; æÇāŪŊ ÞááÈ ĀÈİ ŌYİÇā: (áÞİ ĀāŊ (ŪŪā) ĀāŊ ÇÈā ĀÈİ ÞÈŌÈ)
æāā İæÞā ĀÈæ ŌYİÇā Āā äĐÇ Çáİİā ŌİāÈŌŊ ĀáÇ ÈŪİ ŌáÇŪ ÞááÈ āŊÞā; ÝÞÇá: ÝāÇ ŌáÈ ææÞāÇ
.Āāā ŌİŪāŊ İÈİ Āİİā Çááā Ūái ÇáĀŌáÇā
:äÇ ĀŌÈā Çáİæā ÈÇáÈÇŊİÈ

Íiá Çááá íÇÑÈ Ýí ÈáÇÍá æÉÒä Úáíá áÚÇÑß íÚÑÝáÇ ÇáÚÇä æÇáÍÇÒ; æÇáÍÚÇÉ Ááí Çááá íÒÑíæä æíÒíäæä æíÐÉáæä æíÑÓÝæä Ýí ÇáÁÚáÇá Úáí íí ÁÈäÇÁ ÍäÒää ÇáÐíá íááíæä ÈáÚÈää æää ää .ÍáíÈää

æáßá ÇáÚÑÈ í Ý Ñ Ð ää áÓÈÐÈä äÐÇ Çáííá; ÇáÚÑÈ È ÒÐ íá ÇáÒáíÈí ÇáÚÑÈí æÇáÁáíÇí ÇáÒÑÐí ÁÓÝ Ááíá ÇáíæÝ ÇáÑÚíÈ ÇáÐí ÈÑÈÍÝ ääá ÁæÒÇá ÇáÒáíæáíÈ ÇáÚÇááíÈ ää ÇáÈíÇÑ ÇáÁÓáÇáí

.Ýí ÇáááØÐÈ æáí ÈÍÐÑ æÈäÐÑ æÈÒÑí æÈÍØØ ääæÇíáÈ Çááí ÇáÁÓáÇáí ÇááÐÈá íÐæá ÇÈä ÚæÑíæä: (áíá áÇ áíÒí ÇáÁÓÈÑÇßíÇÈ æáÇ ÇáÐæáíÇÈ æáÇ ÇáááßíÇÈ Ýí ÇáááØÐÈ; ÁááÇ áíÒí ÇáÁÓáÇá; äÐÇ ÇááÇÑí ÇáÐí áÇä ØæíáÇ æÈíÁ íÈääáá Ýí ÇáááØÐÈ; Ááí ÁíÒí Áá íÚáÑ áíáí

.Ííí Ýí ÇáááØÐÈ æíÐæá ÍÈ Ýí ßÈÇÈä (Wither Islam) (ÍáÈ ÇáÁÓáÇá)(1) [ßÈÇÈ ßÈÈä áíæÚÈ ää ÇááÓÈÒÑÐíá æÈííÈ ÁÈÍÇÈ ÐíáÈ äáÁÈáÑ Ýí ÍÇáÚÈ (ÈÑäÓÈæä) Ýí ÁáÑíßÇ]. (Áá ÇáíÑßÇÈ ÇáÁÓáÇáíÈ ÈÈÒæÑ ÚÇÍÈ ÈÒÑÚÈ äÐááÈ áíáÓÈ; Ýáí ÈáÝíÑ ÇáÝíÇÑÇ áÝÇÍÆÇ ÐÈá Áá íÈÈíá ÇááÑÇÐÈæä ää ÁáÇÑÇÈáÇ áÇ íÚæää Ááí ÇáÁÓÈÑÇÈÈ Ýí ÁáÑáÇ; ÝÇáíÑßÇÈ ÇáÁÓáÇáíÈ áÇ íáÐÓáÇ ÁáÇ ÇáÓÚÇáÈ .æÚáæÑ ÓáÇí Çáííá)

.ÝáÑÐá íÐæá Úá ÇááÈí Óáí Çááá Úáíá æÓáá: (æææ ßáÈ Úáíá áÚÓáÈ Úá Ðíáá) .!!ÁáÇ ÁÈæ ÓÝíÇá ÝíÐæá Úá ÇááÈí Óáí Çááá Úáíá æÓáá: ÇÈä ÁÈí ßÈÒÈ

æáÐí ßÇä áÑÐá ÍÇÍÇ Ýí ÁáÑá ÝÚÑÒ Úáí Ðæää Áá íÚááæÇ ÁÓáÇááá(2)[ÐÇá áÑÐá áÚÚáÇÁ ÇáÑæä: íÇ áÚÒÑ ÇáÑæä áá áßá Ýí ÇáÝáÇí æÇáÑÓí æÁá íÈÈÈ ááßá ÝÈÈÇíÚæÇ ááÐÇ ÇááÈí ÝíÇÓæÇ ÍíÓÈ ÍáÑ ÇáæíÓ]. ÝÁÒÑæÇ ÇÓÈßÈÑæÇ æÁÚÑÒæÇ ßÁááá ÍáÑ áÓÈáÝÑá ÝÑÈ ää ÐÓæÑá; æáæ ÐÈáæÇ ááíÇ æáíæÇ æÈÐí ááá ááßáá ÚíÇ Úá ÇáÝáÇí æÇáÑÓí ÇáÐí Ííáí ÇáááÇáß .æííÝÚ ÇáííÇÑ æíÈÇÑß ÇáÁÚáÇÑ æÇáÁííÇá

áÐí ßÇä ÓÁá ÍÇÓíÈ áÑÐá ÓÁá ßÈíÑ ää ÇáíæÇÓí Çáíæä ääá íÓíáæä ááíßÇá ÓæÁ ÇáÚáá æíæÚÑæä ÓíæÑáá Úáí ÇáíÚÇÉ ÇááÓááíá ÇáÐíá íÑííæä Áá íÐíáæÇ ÇáííÑ ááíßÇá æáíÇÓíÈá æíÇÝÚæÇ Úáí

.ÇáæØä æÇáííÇÑ æÇáÁáæÇá æÇáÐíá æÇáÁííÇá Áá ÇáíÚÇÉ ííÑÐæä ÁáÝÓáá áíáíÑæÇ ÇáØÑíÐ ÁáÇá ÇáÈÒÑ; æííááæä ÇáÓÚÇÍÈ áíÐíáæáÇ Ááí

.ÇááÇÓ; æáßá ÁßÈÑ ÇááÇÓ áÇ íÚááæä; ÝíÁÐæääá æíØÓáíæääáá áÐí ÇáÈßÓÈ ÇáÝØÑÈ æáÓí ÇáÁíáÇá; Ýáá ÈÐæä ÇáÁííÇá ÇáíÇÓÑÈ ÈÇáíæÑ ÇáßÈíÑ ÇáÐí ÁÓÇÑ

.Ááíá Óíí ÇáÈÒÑíÈ Ò Çáíá ÍíÑÈ Çááá ää ÁÑÒä ÇáÈí ÇíÈÈí Çááá ÁáíáÇ ÍíÑÈä ää ÚÈÇíá ÁíÈáÇ ÇáÈáÇí ÇááÈÇÑßÈ ÇáÈí Èæßá Çááá ÈáÇ æÈÁáááÇ; áá áß Áá ÈÈÐíáí áÈÁíÐí ÈÒÓÇá äæßÈ

.ÇáÈÒÑíÈ ÇáÓÇá ÇáÈÇÆá Ááí ÓæÇÁ ÇáÒÑÇØ ÁíÈáÇ ÇáÁÑÒ ÇáØíÈÈ ÇáÈí ÈÚááÇ ÇáááÇÆßÈ ÈÁíáíÈáÇ: áÇáß ÚÇÝáÈ áÇÆáÈ Úá ÍæÑß ÇáØáíÚí ÇáÐí Áíáß Çááá Ýíá ÑÈ ÇáÚÇááíá .áÇÐÇ ÍáÇß áÈÁíÐí áßÇáß Èíá ÇáÐØíÚ ÇáÈÒÑí ÇáÐí ÐÒÑ ÍíÇÈá Úáí ÈØää æÓáæÈä (ÐÑáá íÁßáæÇ íÈáÈÚæÇ æíáááá ÇáÁáá ÝÓæÝ íÚááæä)

(ÇáííÑ: 3)

íÇ ØáÇÆÚ ÇáÈÚÈ ÇáÁÓáÇáí Áíá ÁáÈ áíÈÁÈ Ýí ÓáíÑ ÇáÚíÈ; ÁáÇ Áá áß Áá ÈÐæáí æÈÓÈíÐÚí) æÈÈÐáí ÇáÁÑæÇí æÇáíáÇÁ ää Áíá ÇááÚÐÈíá Ýí ÇáÁÑÒ; ÑíáÈ ÈÇáÁáÓÇá ÇáÐí áíÑÈ ÚÚÇáá Çáßíæá; æÁÈáÝÈ ÁáÓíÈä ÇááííÑÇÈ; æáØÐÈ ÍíÇÈá ÇáÁáÑÇÓ ÇáÚÓÈíÈ; æÁáíÑ ßíÇáá æÁáÓÇáíÈá ÇáÈáÑí æÇáÓÐæÐ; æÐÈáÈ ÒáÑÇÈ ÒÈÇÈá ÍÈÇá ÇáÁáÈíÇÑ æææÇííÑ ÇááíáÇÈ

.ÇáÚÇáÈ íÇ ÚÇÑÈ Çááá Ííí ÇáÓíÑ áÓÑÚÈ áÝß ßÑÈÈæÇ íÇ ÚÇÑÈ Çááá :æáßááí Áááí æÑÇÁ ÇáÁÝÐ ßÈÇÆÈ ÇááÒÑ áÐÈáÈ æáí ÈáÒí

ÓÁÈÁÑ áßá áÑÈ æííá æÁáÓí Úáí ÓáÈí Ýí íÐíá ÝÁáÇ Ááí ÇááÒÑ ÝæÐ ÇáÁáÇá æÁáÇ Ááí Çááá Ýí ÇáíÇáííá

:ÁÓáÚ ÇáÁÓæÇÈ ÈßÈÑ æÈÐæá (íÇ Ííá Çááá ÇÑßÈí); ÇáØáÐí íÇ Íáæí ÇáÁíáÇá æÑííí Íá ííí ÝáÓÈ ää ÁÓÑÇß ÁáÇ íÇ ÍíÇÈ ÚáæÈ ÝæÐ ÚáÇß

áÇ ÈÒÑÈí ÐííÇ Úáí ÍÑíÈí ÑíÈ ÁáÇ ßáíÇÑí ÇáÁÝáÇß íÇ Íáí ÇáÁíáÇá Ýí ÇáÁÑÇÓí ÇáØíÈÈ Ááá ÈÚááæÇ Áá ÑÓæá Çááá Ò áÓí ÈíæÇÑßá Ýí ÁÑÒßá

.ÇááÈÇÑßÈ Úá ÈáÒ Èá Íßíá Úá ÁÈíá Úá Ííá æáæ ííÈ ÇáÓßá Ýí ÁíÑ ÇáÓáÇá ÐÇá: ÐáÈ íÇ ÑÓæá Çááá Áíá ÈÁáÑáí; ÐÇá: áÇ; æáíÇ Èííá áíæ ÇáÓÇá (1) ÑæÇá ÇáÈÑáÐí æÐÇá ÍÓá Óííí; æÁíííá Áíáí ÈÓáí Óííí æÇáíÇßá æÐÇá: Óííí ÇáÁÓáÇí ææÇÝÐá ÇáÐáÈí. [ÁáÚÑ ÇáÈÇí ÇáíÇáÚ ááÁÓæá (3/424) ; æÇáÚÑ ÍÇáÚ ÇáÁÓæá áÇÈä ÇáÁÈíÑ (01/712) æÈíííí ÝÓÇÆá ÇáÓÇá ááÁáÈÇáí Ò(031)]

ÑÇÈÚÇ : ÇááÈÑÑ ÇáÑÇÈÚ ÇááÈÒÑÇÈ ÇáæÇÐÚíÈ Ýí æÇÐÚ ÇáííÇÈ

íÈÓá ÇááÓÝ ÇáÁííÑ ää ÇáÐÑá ÇáÚÓÑíá ÈÑíæÚ ÍÇÓÚ ÐÇáÈ Ááí Çááá ÑíæÚ ÇááÝæÓ ÇáÚÇáÆÈ áÑí äÐÇ Çáííá ÁæÈÈ ÇáÐíá íÆÓæÇ ää ßá ÁáÚáÈ ÇáÁÑÒ; ÝÇáÁáÓÇá ÁÓÈí ÁíÓÇ ää ßá

.ÇáÈíÇÑÈ ÇáÈÒÑíÈ áÐí ÝÓáÈ ÇáÑÁÓáÇáíÈ ÈíáÐÑÇØíÈáÇ æÇááÇÑÈ ÇááíÈÑÇáíÈ ÈÝÑæÚáÇ; ßÝÑ ÇáÁáÓÇá Èßá áÇ Ðíáá ÇáÝáÇÓÝÈ ÇáÚÑÈíæä; ää ÈÓÈØÚ ÇáØÈíÚÈ Áá ÈááÁ ÇáÝÑÇÚ ÇáÐí ÍáÝá Ííá ÇáßáíÓÈ

ÇáíáíÑ ÇááÓäæä áÄææÑ Çáíáí æ (ÄíáíÉ ÇáäÑ ÇáÉáÇÈ) áÚíí ÇáÑíáá ÍÈäÑ; æ (ÐÇÍÉ ÇáÚÑÈ
.íÐæáæä) áíáÇá ÇáÚÇáá]
áÐÇ áÇ ÑÇä ÇáÚÑÈ íÈæÐÚá ää ÇáÄíÇá ÇáÐÇíáÉ; æáÐí ÚÇíæÇ íÝÑÑæä Áííáá ÝÑÍÇ Ää ÑÑæÇ
áíæáÚÇÈ ää ÍÑíí ÍÇáÚÇÈäá áÇ íÚÈÄæä Èíá æáÇ íáÈæä ÈíáÐ æáÇ ÐíáÉ; æáÑááá íáÑÑæä æíáÑÑ
.Çááá

(æíáÑÑæä æíáÑÑ Çááá æÇááá ÍíÑ ÇáäÇÑíá)

(ÇáÄäÝÇá: 30)

æáÑÑæÇ äÑÑÇ æáÑÑæÇ äÑÑÇ æäá áÇ íÓÚÑæä ÝÇáÚÑ ÑíÝ ÑÇä ÚÇÐÈÈ äÑÑáá ÄáÇ ÍáÑáÇáá)

(æÐæäáá ÄíáÚíá)

(Çáááá: 50-51)

áÐí ÄäÝÐæÇ ÄäæÇááá æÄíÑæÇ ÍØØäá æíÈÑæÇ äÑÇÆíáá áÄíÑÇí Ííá áÇ Ííá -ÚááÇáí- ÈæÐÚ
ÓÇíÈá Ää íÑæä ÓÍÐ ÇáÁÓáÇá Ýí ÇáááØÐÈ Úáí ííá; æÄÐæÇ ÇáíÇáÚÇÈ æÝÑÖæÇ ÇáÄíÈáÇØ
æÄÐÖæÇ ÇáÖÇíÐíá -ÍááÉ ÇáÐíá æÇáÄíáÇÐ- Úá Ñá ÇááÑÇÑØ ÇáÍÓÇÓÈ æÐÑÈæÇ ÍÚÇÈ ÇáÄÈÇííÉ
æÇáÄáíÇí æÇáÚááÇáíÉ æÇáÝÓÇí Ááíáá; æäÖÈæäá ÐÓÇÈ æÓÇÍÈ æÄÐÇææÇ Íæááá
ÇáááÇÈ; æáÝíæÇ Ýí ÇáÄÐÖÇá ÍÈí ÁÓíæÇ ÚáÇáÐÈ Ýí ÁÚíá ÇáÑÚÇÚ æÇáíááÇá; æáÑá áá ÑÇä
ááá ÇáÐí ÄÑÇíæÇ; áá ÄÐÖí ÇáÁÓáÇá äáÇÆíÇ Úá ÍíÇÈ ÇáÝÑí æÇáÄÖÑÈ æÇááíÈáÚí; áÚá áÐí
.ÍæÇ ÈÚÖ ÇáÈáÑÇÈ ÇááÑíÈ áíááíá ÇááÓáíÉ; æáÑá Äáí Ííá

Ää ÇáÐíá ÑÝÑæÇ íáÝÐæä ÄäæÇááá áíÓíæÇ Úá ÓÈíá Çááá ÝÓíáÝÐæäáÇ Èä ÈÑæä Úáíáá ÍÓÑÈ Èä)

(íÚáÈæä æÇáÐíá ÑÝÑæÇ Äáí Íááá íÓÑæä)

(ÇáÄäÝÇá: 36)

áÐí ÚÇíÈ ÇááíÇÑÓ ÇáÉí ÍØØæÇ ááÇ ÈíÝÚ ÈÇáÁÝæÇí Äáí Çááá; ÚÇí Çáíá ÁíÈÇ ÍÇÓÚÇ
.áÈÈÉáÇ ÖÇíÐÇ Äáí ÑÈä

áÐí ÄÓíÈ ÇáíÇáÚÇÈ ÇáÉí ÓáÑæÇ Úáí äááÇíáÇ æÚáæáÇ äÑÇÑØ ÇáÈíáíÑ; ÄÓíÈ ÈÐíá äáÇÐí ää

.ÇáÖÈÈÈ ÇáÖÇíÐ ÇáááÈÖá ÇáÐí íÓíí ÈÑá Óíá ää Äíá ÚÐííÈä æíáá

áÐí ÄÖÈíÈ ÇáíÇáÚÇÈ ÑÈáÇØ ÝÑÚæä íÑÈí Ýíá äæÓí Úáíá ÇáÓáÇÈ æÇáÓáÇá áíáíá Èíá ÚÑÖ

.ÝÑÚæä æíÓíÈ ÇáÈÓÇØ ää ÈíÈ Ñíáíá

áÐí ÈÖá ÇáÓíÑ æÄáÐí ÇáÓíÑÈ ÓííÇ ; æÐÇáæÇ ÄááÇ ÈÑÈ áÇÑæä æäæÓí; æÐÇáæÇ áÝÑÚæä ÈÚí
Èáíííáá ÈÇáÐÈá: (ÐÇáæÇ áá äÄÈÑÑ Úáí áÇ ÍÇÁáÇ ää ÇáÈíáÇÈ æÇáÐí ÝØÑáÇ ÝÇÐÖ áÇ ÄáÈ ÐÇÖ

.ÄááÇ ÈÐÓí áÐá ÇáííÇÈ ÇáíáíÇ)

áá íÚí ÓíÑ ÇáíÓÇÑÈ ÇáÚÑÈíÈ ííÚ ÇáÄÈÖÇÑ æíÄíÐ ÈÇáÄáÈÈÈ; ÝáÐí ÈÝÈíÈ ÁÚíá Çáíá Úáí
ææÑ ÇáÁÓáÇá æÇáÝÈíÈ ÈÖÇÆÑáá áÈÐÈá ÇáíÐ æÈÖá ÇáÓíÑ æÈÇá ÇáÓíÝ; ÈÚí ÇáÈáÇí ÇáíÐ

.æÓØæÚ äæÑá Úáí ÇáÐáæÈ æÇááÝæÓ

ÍÈäÇ ÈÈæíá ÇáÄä Ýí ÇáÑÑÈ ÇáÄÑÖíÈ Èíí ÑíæÚÇ Äáí Çááá æáÝæÓÇ æÈÚØÈÈ ááíá; ÍÈí
.ÈÓÈÚá ÈÝíÆä ÈÚí Ää ÄÖáÇáÇ áÝí ÇááÇíÑÈ æÄÑáÐáÇ Øæá ÇááÓí Ýí ÇáÈíá

ÄáÇ Ýí ÇáÓÑÐ ÇáÐí ÑÇä ÍÇÑÇ ááÁÓáÇá íÈíÇá Äáí ÓÑíÚÈä Èä ÄÐÖí Úá Ííáá ÈíííííÇ ÑÚÈÇ
æÑáÈÈÇ ; ÝÄáÑ Èíí ÇááÝæÓ ÇáÄä äÖááÈ Úáí ØÑíÐ Çááá äááÇ íÑá ÇáÈäá ÈÇáÚÇ ; æØÇááÇ ÖÝÐÈ

.áÐá ÇááÝæÓ ááíÓÇÑÈ ÇááÇííÈ ÇáÚÑÈíÈ ÇáÉí ÁÝáÓÈ

æÑá áÈÝÈ ÍáÇíÑáá áááíííá ÇáÐíá íÑííááÇ ÚÑÈíÈ Ýí Ñá Óíá ÈÇáÄÓíÇá æÇáØÚÇá æÇáÖÑÇÈ
æÇáÄÝÇÑ æÇáÚÇÆí; ÝáÑÚæÇ Äáí ÇáÄÖæÇÈ ÇáÉí íØáÐáÇ Ýí áÐÇ ÇáÓÄá Øá ÍÓíá Ýí

(áÖÈÐÈá ÇáÈÇÝÈ Ýí äÖÑ) ÍÈí ÐÇá ÄáíÇíá æÐÑáÇÄä ää ÁÓÇÈÈÈ ÇáíÇáÚÇÈ æÇáÚááÇá:
ÇáÈáí Úáí ÍááæÈ æÈíÄ Úáí Øá ÍÓíá)(1) [ÄáÚÑ ÑÈÈÈ (Øá ÍÓíá ÍíÇÈá æÝÑá Ýí áíÓÇá ÇáÁÓáÇá)

.áÄææÑ Çáíáí (23;572)]

æÐÇá áÇÓíáíæä: áæ ÐÑÄáÇ ÑÈÈ Øá ÍÓíá áÐááÇ áÐá ÈÖÇÚÈæÇ ÍÑÈ ÁáíáÇ)(2) [ÄáÚÑ ÑÈÈÈ (Øá
.ÍÓíá ÍíÇÈá æÝÑá Ýí áíÓÇá ÇáÁÓáÇá) áÄææÑ Çáíáí (572)]

.áÐí ÇíÚí Øá ÍÓíá Ää ÈÐÇÝÈ äÖÑ áí Äáí ÇááÇÈíáíÈ ÇááÖÑÇáíÈ ÄÐÑÈ äááÇ Äáí ÇáÁÓáÇá
æÈíÑÄ ÈæÝíÐ ÇáíÑíá ÁíÇá äáÇíáÈ ÝÑáÓÇ áíáÖÐ ÝÐÇá: (ÚÇÖÈ ÍÓÇÑÈ ÝÑáÓÇ æææ ÐáÈÈ ÍáÖÐ

.Äáí Çáííá)(3) [ÑÈÈÈ ÇááÓááæä æáÚÑÑÈ ÇáÈÐÇá áÚÈí Çáíáíá ÚáíÓí Ö(021)]

áÐÇ Çáíá ÇáÐí ÓÇÑ æÑÇá áÄáÇá ÇááÈÖÚÑÈíá ÚÇí íÈíÈ Úá ÐÇÈä ää ÍáÇá Ííá Çááá æÐÑÄáá
.æÖáÈá Ö; ÚÇí æáæ íÐæá: (ÄíÈæä ÈÇÆÈæä áÑÈäÇ ÍÇáíæä)

áÐí ÑáÈ Ýí ÇáÐÇáÑÈ ÄíÇá ÁÚíÇí ÇáíÑÈæÑÇá ÓáÈ (1917á) æÑÇá Ýí ÍÇáÚÈ ÇáÐÇáÑÈ -ÇáÉí ÈÚí
ÍæÇáí áÇÆÈ æÚÖÑíá ÄáÝÇ -ØÇáÈÈ æÇííÈ ÝÐØ ÈÑÈíí ÇááÈÇÓ ÇáÖÑÚí; æÇáíæä æÈÚí äÓí

ÈÖÚ ÓáæÇÈ äÑí ÇáÚíÈ ÇáÚíÇÈ Ýí ÇáíÇáÚÈ áÝÓáÇ; ÁÐ Úíí ÇááæÇÈí íÑÈííá ÇááÈÇÓ ÇáÖÑÚí
íÝæÐ (000;15) ÝÈÈÈ æÈíááá áíæáÚÇÈ ÈÚí ÈÇáÄáæÝ ää íáÈÐÈä -Áí íÚØíá æíáááá-; æÈÑí äÈá

áÐá ÇáÄÚíÇí Ýí ÍÇáÚÈ ÇáÁÓáíÑíÈ æÖÑ Äáí ÍÇáÚÈ ÁÓíæØ æÇáááíÇ æáÐÇ ÍæÇáíß Ýí ÄáíÇá
.ÇáÚÇáá ÇáÚÑÈí ÇáÁÓáÇáí

.ÇáÖÈÈÈ ÇáÐí íÈíÈ Úá ÈÑÇÈá æíáá íÈááÓ ÇáÖÑíÐ Äáí ÑÈä

Ää ÇáÑÈÈÈ ÇáÁÓáÇáí äæ ÁÑÈÑ ÇáÑÈÈ ÑæÇíÇ Ýí ÇáÁÓæÇÐ; áÐÇ ÝÐí ÁÐÈá ÄÓíÇÈ ÇááÖÇÈÚ

.-Úáíá -ÍÈí ÁÓíÇÈ ÇááÖÇÈÚ ÇááÖÇáíÈ

æÐí ÑÇä ÍÇÑíÇ Úáí ÄáÓáÈ ÈíÇÑ ÇáÑÈÈ Ýí ÈíÑæÈ æÚíÑáÇ Äáá ÁÐÇ ÁÖÑÝ Áííáá Úáí
.ÇáÄÝáÇÓ íáÓíá ÓááÇÄá ÐÇÆáíá: ÁØÈÚ áÑ ÑáíÈ ää (ÚáÇá ÇáÑáá) áÓíí ÐØÈ

.áÐí ÇÑÈÓí ÇáÑÈÈÈ ÇáÁÓáÇá ÇáÓæÐ æÑÓíÈ ÑÈÈ ÇáÄíÈ ÇáÑííÓ æÇáÓÚÑ ÇááÇíá

Ýí ÍÇÌÉ Ààí àÓÇÌÌ Ýí ÇàÌÇàÚÇÈ ÇàÀàÑÌÍÉ ÝÓÇÑæÇ ÍÒÈÑæä ÇàßàÇÆÓ ÇàÉí ÈÚáÐ ÆæÈÇàÇ
.ÈÈÇÚÇ æíæääæäÇ Ààí àÓÇÌÌ Ýí æÒØ ÇàÌÇàÚÈ
àÐÌ ÒÑÈ ÈàÝÓÍ ÚÍÈ àÓÇÌÌ Ýí àÈÒÚà æÈæääìÈæä ÒÇÀÈ ÒÇÆÓ æÇÒÈÑÇÇ ÇàØàÈÈ ÈÀæÇáà
æßÈìÑ àààà àà ÇàÈàÇÌ ÇàÈÈÑæíÉ; Ææ ìàÚæä ÇàÈÈÑÚÇÈ àà ÈàÇÌàà Ææ àà ÇàÌÇàÚÈ
.ÇàÀÓàÇàíÉ ÇàÉí ÈÒßà ÀàÑÌÍÇÇ ààÐ ÝÈÑÈ
àÇ ìàÓí Øæíà æÐÈ æÇáàà ÁÚàà ÍÈì ÌÈæÈ ÇàÀàÓÇà Ààí Çáàà æíÀæÈ Ààí Ìíàà; æÈÑÌÚ ÇàÈÒÑÍÈ
.Ààí ÌíààÇ ÇàÌÇàÚÈ; Ìíà Çáàà; ÇàÀÓàÇà ÇàÑÌàÈ ÇàààÌÇÈ àà ÑÈ ÇàÚÇàíà Ààí ÇààÇÓ ÀìàÚíà
æßà ÇàÐí ÌÚæÒ ÇàÈÒÑÍÈ ÇàÈÌÑÈÈ ÇàæÇÐÚíÈ ÇàÀÓàÇàíÉ; ÇàààæÐÌ ÇàÈØÈíÐí ààÐÇ ÇàÌíà ÝæÐ
ÈÐÚÈ àà ÇàÀÑÒ

.Àà ÇàÈÒÑÍÈ ÈÌÇÌÈ àÇÓÈ Ààí ÑÀíÈ ÇààìÈàÚ ÇàÀÓàÇàí ÇàÒÌí
:ÇàØÑíÐ Ààí ÇààìÈàÚ ÇàÀÓàÇàí

àÇ Èì áàæÒæá Ààí ÇààìÈàÚ ÇààÓàà àà ØàÇÆÚ ÈÈÌàà ÈßÇàíÝ ÇàØÑíÐ æÚàì àÐà ÇàØàÇÆÚ Àà
ÈÌÑß Àà ÇàÐíà ÌÈÒÌÑæä áÀàÐÇÐ ÇàÈÒÑÍÈ áÍÒæÇ ÀàÇÓÇ ÚÇÌíà Èà àà ÇàààÇÐÌ ÇàÉí ÈÈÈÑÌÒ
:ßà ÓíÁ Ýí ÒÈíà ÌÚæÈàÇ æÚÐÌÈÈàÇ; æàÇ Èì Àà ÈÈæÝÑ Úàìàà ÒÝÇÈ Úàì ÑÀÓàÇ
:Àà ÌßææÇ ÑÈÇàííà -1

(æáßà ÒæææÇ ÑÈÇàííà ÈàÇ ÒàÈà ÈÚààæä ÇàÒÈÈÈ æÈàÇ ÒàÈà ÈÌÑÒæä)
(Áà ÚàÑÇà: 79)

æÇàÑÈÇàí àæ ÇàÚÇàà ÇàÚÇàà ÝÐÌ ÐÇà ÓÚíì Èà ÌÈìÑ; ÑÈÇàííà: Áí ÌßàÇÀ æÀÈÐíÇÀ; æÐÌ ÐÇà
àìàì Èà ÇàÌàÝíÈ ìæà àÇÈ ÇÈà ÚÈÇÓ: (Çàíæà àÇÈ ÑÈÇàí àÐà ÇàÀàÈ))(1)[ÈÝÓíÑ ÇàÐÑØÈí
(4/221)]

æßÀíà àà àÈì ÐÇÈà àÚà ÑÈìæä ÒÈìÑ ÝàÇ æààæÇ áàÇ ÆÓÇÈàà Ýí ÒÈíà Çáàà æàÇ ÒÚÝæÇ æàÇ
(ÇÓÈßÇæÇ æÇáàà ÌÈ ÇàÒÇÈÑíà
(Áà ÚàÑÇà: 146)

æÇàÑÈÈ Ì ÒàÇ ÐÇà ÇàÌÓà ÇàÈÒÑí)(2) [ÈÝÓíÑ ÇàØÈÑí (4/811)]. (ÇàÚààÇÀ ÇàØÈÑ; æÇàÑÈì àæ
.ÇàÑÈÇàí áÀàà ÒÑÝ ÑÈæÈìÈà Çáàà æÚÈìà æÒÈÑ àà Àìàà

ìÈÈ Àà Ìßæà ÑÈÇàíÇ àà ÌíÈ ÌÑßÈà æÌÚæÈà æÒàÈà æÒÈÑà æÚààà æÚààà; Áí àÇ ÌÚíÈ Úàà àÌÚÈ Àà
.Çáàà Úàì ÒíÁ ÐÌíÑ; æÀà àÒÌÑ ÇàÚÓÈ æÀàà ÒÇÝíà æÌÇàíà æÌßàÀà æÌÑÚÇà
ÀàíÓ Çáàà ÈßÇÝ ÚÈìà æíæÝæàß ÈÇàÐíà àà Ìæàà æàà ÌÒàà Çáàà ÝàÇ àà àà àÇÌ; æàà ìàì Çáàà ÝàÇ)
àà àà àÒà ÀàíÓ Çáàà ÈÚÓíÒ Ðí ÇàÈÐÇà; æàÈà ÒÀàÈàà àà ÌàÐ ÇàÒææÈ æÇàÀÑÒ àíÐæàà Çáàà
Ðà ÆÝÑÀíÈà àÇ ÈÌÚæà àà Ìæà Çáàà Àà ÀÑÇÌàí Çáàà ÈÒÑ àà àà ÒÇÓÝÇÈ ÒÑà Àæ ÀÑÇÌàí ÈÑÌàÈ
(àà àà ààÒÇÈ ÑÌàÈà Ðà ÍÒÈí Çáàà Úàìà ÌÈæßà ÇàÈÈæßæà
(ÇàÒàÑ: 36-38)

(æÀà ìàÓÒß Çáàà ÈÒÑ ÝàÇ ÒÇÓÝ àà ÁàÇ àæ æÀà ìàÓÒß ÈììÑ Ýàæ Úàì ÒíÁ ÐÌíÑ
(ÇàÀàÚÇà: 17)

:ìÈÈ Àà ÌÓÚ ÇàÌÇàÚíÈ àÒÈ Úíàíà Àà Çáàà Úàì ÒíÁ ÐÌíÑ Èà ÈÚÌ Ðàß ÌÚàà Úàì ÇáààÀ ÇàÌÇàí
Ðà ÇÌÚæÇ ÒÑßÇÀßà Èà Òíæà ÝàÇ ÈàÚÑæà; Àà æáíí Çáàà ÇàÐí àÒà ÇàÒÈÈÈ æàæ ÌÈæàì)
(ÇàÒÇàííà
(ÇàÀÚÑÇÝ: 195-196)

.àÇ Èì Àà ÌÒÈàì ÇàÀàÓÇà Úæàà æÚÓÈà æÀààÇàà àà Çáàà
àÇ Èì ààà ÌÈÒÌ àÀàÐÇÐ ÇààÇÓ Àà Ìßæà ÆÐæì àààà ÈÇáàà; àÇ Èì ààà ÌÈÒÌ àÈØàìÑ ÇààÇÓ Àà
.Ìßæà ÆØàÑ àààà; æàÇ Èì ààà ÌÈÐÌà àÑÝÚ ÇààÇÓ Àà Ìßæà ÁÚàì àààà
ÇàÈÌÑÌ àáÌÚæÈ Úà ÇàààÇÝÚ ÇàÌíàÈÈ æÈàÇÑàÇ ÇàÚÇàíÈ ÇàÐÑíÈÈ; àÐ ÌÇÀ ÇàÀàÈìÇÀ -2
:ÌàìÚÇ ÌÐæàæà
(æàÇ ÆÓÀàßà Úàìà àà ÀÌÑ Àà ÀÌÑí ÁàÇ Úàì ÑÈ ÇàÚÇàíà)
(ÇàÒÚÑÇÀ: 145)

.ÈßÑÈÈ àÐà ÇàÀíÈ ÒÈìÑÇ Úàì àÓÇà ÇàÑÓà ÒàæÈÈ Çáàà æÒàÇàà Úàìàà Ýí ÒæÑÈ ÇàÒÚÑÇÀ
æàÐÇ ÝÚàìàÇ ÒÑÒ ÇàÑÓæà Ò Úàì Èàì ÚÇàÑ Èà ÒÚÓÚÈ ÐÇà àà ÈììÑÈ Èà ÝÑÇÓ; Àìì ÑìÇààÇ:
ÀÑÀíÈ Àà àìà ÈÇìÚàÇß Úàì ÀàÑß Èà ÀÚàÑß Çáàà Úàì àà ÌÇàÝß; Àìßæà áàÇ ÇàÀàÑ àà
ÈÚÌß; ÐÇà ÑÓæà Çáàà Ò ÇàÀàÑ áàà ÌÓÚà ÌíÈ ÌÒÇÀ; ÝÀÈæÇ Úàìà)(3) [ÈàÐíÈ ÒíÑÈ ÇÈà àÓÇà
(1/901); æÇàÑæÒ ÇàÇàÝ ÒÑÌ ÒíÑÈ ÇÈà àÓÇà (2/471)]

æàà Ìßà ÌÚàà ÑÓæà Çáàà Ò Ààà ÓíàÈÒÑ; æÀà àÐÇ ÇàÌíà ÓíÚàÑà Çáàà Ýí ÌíÇÈà æÚàì Ìíà Èà ÒÇà
: ÑÈà ÌÇØÈà ÐÇÆàÇ
(ÝÀàÇ àÐàÈà Èß ÝÀàÇ àààà ààÈÐæà; Ææ àÑíàß ÇàÐí æÚÌàÇàà ÝÀàÇ Úàìàà àÐÈÌÑæà)
(ÇàÒÌÑÝ: 41-42)

æáßà ÑÓæà Çáàà Ò ÌÚÈÐÌ Àà àÐÇ ÇàÌíà ÓíàÈÒÑ; æßÇà àÇ ÌÚÌ æàÇ ÌÈÇÌÚ ÀÌÇ àà ÇààÓàíà ÁàÇ
. Úàì ÇàìàÈ; ÝÐÌ ÐÇà àÐÇ áààÒØàìíà ÇààÚÐÈíà: ÒÈÑÇ Àà ÌÇÒÑ ÝÀà àæÚÌßà ÇàìàÈ
æÐÇà Ò ìæà ÈìÚÈ ÇàÚÐÈÈ ÇàÈÇàíÈ áàÀàÒÇÑ: ÀÈÇìÚßà Úàì Àà ÈààÚæàì ààÇ ÈààÚæà ààà
àÒÇÀßà æÀÈàÇÀßà; ÐÇàæÇ: ÝàÇ áàÇ ÌÇ ÑÓæà Çáàà Àà àìà æÝíàÇ; ÐÇà: ÇàìàÈ)(4)[ÇàÑæÒ
.ÇàÇàÝ (2/191)]

.ÝÇàÈìÚÈ æÇàÒÝÐÈ àÚ Çáàà Úàì ÇàìàÈ; æÇàÈìÚÈ Ýí ÇàìàíÇ Úàì ÇàÚàà áàìàÈ

(Àà Çáàà ÇÒÈÑì àà ÇààÀàíà ÀàÝÓàà æÀàæÇáàà ÈÀà áàà ÇàìàÈ)
(ÇàÈæÈÈ: 111)

:ÈäÇÁ ÇáᐅÇÚÍÉ ÇáŌáÈÉ -3
íÈ ÇáÁáÈäÇá ÈÈÑÈÍÉ ÇááäÇᐅÌ áÇ ÈÄÈÇÑ ÇáÁÚÍÇÌ; áÄá ÇáäÇŌ ÁáäÇ íÈÚÍÑæä ÈÝÚá
ÇááäÇᐅÌ æÇáÁÝᐅÇᐅ
ÚáíäÇ Äá áÚÈáí ÈÇáᐅÍÝ áÇ ÈÇáᐅá; æÇáÝÆÉ ÇáŌÇÈÑÉ ÇáŌÇÌᐅÉ æÄá ᐅÇáÈ ᐅáíáÉ ÝÁáäÇ
ÈäÈŌÑ ÈÄᐅä Çááä
(ᐅá äá ÝÆÉ ᐅáíáÉ ÚáÈÈ ÝÆÉ ᐅÈíÑÉ ÈÄᐅä Çááä æÇááä áÚ ÇáŌÇÈÑíä)
(ÇáÈᐅÑÉ: 249)

áᐅä ÇáᐅÇÚÍÉ ÇáŌáÈÈ áí ÇáÈí ÁÚÇÍÈ ÇáÌŌíÑÉ ÇáÚÑÈÍÉ ᐅáäÇ ÁíÇá ÇáÑÍÉ Ááí ÇáÁŌáÇá; áÄá
ää ääÇᐅÌäÇ ÄÈÇ ÈᐅÑ ÇáᐅÍ ŌÇÍ ÚáíäÇ ÈáÚá ÑÍÉ ÇáᐅÈÇÆá: (æÇááä äæ äáÚæáí ÚáÇᐅÇ -ÌíÇ -
ᐅÇáæÇ íÄÍæäá áÑŌæá Çááä Ō áᐅÇÈáÈäá Ýí Äæ Áááᐅ Íæäá; Èä ᐅÇá: (ÁíᐅŌ ÇáÌíä æÄäÇ Ííç)
-æÝí ÑæÇíÉ äæ äáÚæáí ÚᐅÇáÇ -ÇáÌÉá ÇáᐅÍ íÑÈŌ Èä ÇáÈÚÍÑ
æÄŌÑ ÄÈæ ÈᐅÑ Úáí ÄáᐅÇᐅ ÍíŌ ÁŌÇáÉ; æÄÌÇÈ Çáᐅíä ÑÇæíæä Úáí ÈÄÍíÑá ᐅÇÆáÇ : (æÇáᐅÍ
áÇ Ááá ÚíÑá äæ ÌÑÉ ÇáᐅáÇÈ ÈÄÑíä ÁŌæÇÌ ÇááÈí Ō áÇ ÑÍÈ ÍíŌÇ æíáä ÑŌæá Çááä); æÝí
ÑæÇíÉ (äæ ÚááÈ Äá ÇáŌÈÇÚ ÈÍŌÝáí áÄáÝᐅÈ ÈÚÈ ÁŌÇáÉ))(1)[ÍíÇÈ ÇáŌÍÇÈÈ ááíáí íæŌÝ
ÇáᐅÇáíááí (2/004)]

æÝí áᐅä ÇááíÚÉ ÇáÍÇŌáÉ ÈÚÍ æÝÇÈ ÑŌæá Çááä Ō ŌÇᐅ Çááä ÑíäÇ ÍÇŌäÇ -ÄÈÇ ÈᐅÑ- áíᐅᐅ
ÈäæᐅÝá ÄáÈ ÈᐅÇááäÇ äá ÇáÄáíÈÇÑ æÇáÈæÇÑ
áÇ ÈÍ äá ÈÑÈÍÉ ÇááäÇᐅÌ ÇáŌáÈÈ ÇáÈí ÈŌÈÚŌí Úáí ÇáÁÚÑÇÁ æáÇ ÈᐅÈá ÇáÈíÚ æÇáŌÑÇÁ äá
ᐅÈá ÇáÁÚÍÇÁ æÇáÁŌÍᐅÇÁ
áÇ ÈÍ äá ÈÑÈÍÉ ÇáÁÝᐅÇᐅ ÇáᐅÍä áÇ íᐅÈáæä ÇáᐅæÈÇä Ýí ÍæÇáŌ ÇááíÈáÚ ÇáÍÇááí; æáÇ íÈáíÚæä
Ýí ÚÑæÝá ÇááíÈáÝÉ; ÇáÚáÇŌÑ ÇáŌáÈÈ ÇáÈí ÈÍáá ÇááíÈáÚ æÇáíÚæÈ Ýæᐅ ᐅÇááäÇ
áÑíí ÇáÁÝÑÚ ÇáŌáÈÈ ÇáÈí áÇ ÈÈáæí áÚ ÑíÇÍ ÇááíÈáÚ; æáÇ ÈÈÈáí áÚ ÄáæÇÆá
áᐅí ᐅÇá ÇÌÈÍÇŌ ÇáíŌ ÇáÁŌáÇáí áááÑ ÍíáÈ Úáí ÝÈÍ ÇáÚÑÇᐅ æÝÇÑŌ ÄÈÇá ÝíŌÇáä äá
ÇáᐅŌÇÍÇ ÇáÈí ÄᐅááÈ ÇááÄÑíä æíÑáá ÈÝŌíÑáÇ: ÇÌÈÇŌ ÇáíŌ áííáÈ Íæä Äá íÝᐅÍ ÝÑÍÇ æÇÍÇ
äá Úííá

æáᐅá ÇáᐅŌÍÉ ÇáÄÑæÚ Äá áᐅÇ ÇáíŌ ÍÇŌ ÈÍæÑ ÄᐅÈÑ áíáíÈíä -ÇáÑæä æÇáÝÑŌ- Íæä Äá íÝᐅÍ äá
ÍáÝá æáÇ äá Ííáá ŌíÆÇ)(2) [ÄÑíí Äá ÄÈÍÈ Äáí ÇáÁíæÇá áÄÈí ÇáíŌä Çááíáí (72)]
áᐅí ÈÑÈÚ ŌáäÇá ÇáÝÇÑŌí Úáí áᐅÇá ᐅŌÑí ÈÚÍ Äá Äᐅáá Çááä æÈá ÚÑŌá; æᐅÇá ᐅŌÑí íÈÍ
æíᐅæá: äá íÈᐅ ÚáíŌ Ōæí ÁáÝ ŌÈÇÍ; ÝᐅíÝ ÁŌÈÈŌíÚ Äá ÇáÚíŌ ÈáᐅÇ ÇáÚíí Ýᐅᐅ; ÈíáäÇ ŌáäÇá
-ÄáíÑ ÝÇÑŌ ÇááŌáá- íáÝᐅ ᐅá íæä ÍÑáäÇ æÇÍÇ
:ÈäÇÁ ÇáíÚÇÈ áÄáÝŌáá ÈÇáÚáá Çáíᐅíᐅí æÇáÚÈÇÍÈ ÇáÍÇáŌÈ -4

áÇ ÈÍ äá Äá íÑÈŌ ÇáíÇÚÍÉ áÝŌá Äæ íÑÈŌá Ōííä ÈÇáᐅÑÁä ÇáᐅÑíä ÈáÇæÈ æÈíæíÇ æÈÝŌíÑÇ
æáÚÑÝÉ ÁÍᐅÇáá; æÄá íÈáí ÇááŌáá áÝŌá Èíä ÁÑæᐅÈ ÇááŌÇÍ ÍÈ ÇáŌᐅíäÈ æÇáÑíäÈ
æÇááäÇÆÈ æÇáÁÚÈᐅÇÝ
æÄá íŌá ÇÌÈÍÇÑ ÇáŌÍÈÈ ÇáŌÍÈÈ ÇáÈí ÈÍáá Úáí Çááá; æÚáíᐅ íÇ Áíí Äá ÈÍŌá ÇáÄÈŌÇá Èäá ííáᐅ
Úáí Çááá ÍÇáá; æíᐅᐅÑᐅ ÈÇáÁíÑÈ áᐅÇáá
æáÇ ÈäŌí ᐅíÇá Çááíá Ýáá ÄÈÑ Úáíᐅ Ýí ÈäÇÁ ÇááÝŌÍÉ ÇááŌááÈ æŌÝÇÁ ÇáÑæí; æᐅí ᐅÇá ᐅíÇá
Çááíá ÍÄÈ ÇáŌÇáííä; æᐅᐅáᐅ ŌíÇá ÇááÇÝáÉ æÍÇŌÈ íæáí ÇáÄÈáíä æÇáíáíŌ
æáÇ ÈÍ äá ÇáᐅᐅÑ ÈÇŌÈáÑÇÑ áÄÍÇÁ ÇáᐅáÈ æíÝÚá äá ÇáŌíŌÇá ææŌæÇŌá æáÈÍŌíä ÇááÝŌ äá
Çááæí æÇáŌáæÈ ÇáíÇÑÝÈ æÇááíä
æᐅᐅáᐅ ÈæŌíä ÇááÝŌ Úáí ÇáŌᐅÑ Ýí ÇáÑíÇÁ; æÇáŌÈÑ Úáí ÇáÈáÇÁ; æÇáÁŌÈÚÝÇÑ äá ÇáᐅäæÈ
æÇáÁíŌÇÁ æÈÑÈÍÉ ÇááÝŌ Úáí ÇáŌÈÑ Úáí äÈÇÚÈ ÇáŌÑíᐅ æÈŌÍÇÈ ÇáÚᐅíÈÈ æáÄæÇÁ
ÇáíÇÍÈ

æáÇ ÈÍ äá ÇŌÈÚáÇá ÇáæᐅÈ Ýí ÇááŌÇáÚÉ ÝíäÇ íÝíí Äæ ÇáÚÈÇÍÈ æÇáÚáá; æáÇ íæŌ Äá áᐅÈá
ÍíÇÈäÇ ÈÇáíáŌÇÈ ÇáÝÇÑÚÈ æÇáŌáÑÇÈ ÇáíÇæíÈ äá ÇáÝÇÆÍÈ
æíÈÈ Äá äÑÇÚí ÈäÇÁ ÇáÈŌæÑ ÇáŌÍíí áÄáÝŌáÇ äá ÍáÇá ᐅÈÇÈ Çááá æŌíÑÈ ÑŌæá Çááá Ō æÍÇÈ
ÇáŌáÝ ÇáŌÇáí
:æáÇ ÈÍ äá Äá íŌÇáÚ ÇáÄáŌÇá
ÈÝŌíÑÇ æáæ ÈŌíŌÇ æÈá ÈÝŌíÑ ÇááÄááíä -1
ÈáᐅíÈ ŌíÑÈ ÇÈä áŌÇá -2
ᐅÈÇÈÇ Ýí ÍíÇÈ ÇáŌÍÇÈÈ Äæ ŌÝÈ ÇáŌÝæä -3
ᐅÈÇÈÇ Ýí ÇáÚᐅíÈÈ æÈŌŌÇ æÈá ᐅÈÇÈ ÇáÁíäÇá ááíᐅÈæÑ áíáí áÚíä íÇŌíä -4
ᐅÈÇÈÇ Ýí ÇáÝᐅá æÈá ᐅÝÇÍÈ ÇáÁíÇÑ ááíáŌáí -5
ᐅÈÇÈÇ Ýí ÇáííÈ æÈŌŌÇ æÈá ÑíÇŌ ÇáŌÇáííä -6
Äá íᐅÈáí ᐅÈÇÈ ÇáÄᐅᐅÇÑ áááææí æÇááÄÈæÑÇÈ áíŌá ÇáÈäÇ -7
ᐅÈÇÈÇ Ýí äŌŌáí ÇáííÈ æÈá ᐅÈÇÈ ÇáíᐅÈæÑ ÁííÈ ÇáŌÇáí -8
ᐅÈÇÈÇ Ýí Úááä ÇáᐅÑÁä æÈá ᐅÈÇÈ äáÇÚ ÇáᐅŌÇá -9
ᐅÈÇÈÇ æÈŌŌÇ Ýí ÇáÁŌæá æÈá ᐅÈÇÈ ÚÈÍ ÇáæáÇÈ ÍáÇÝ Äæ ÈÈŌíŌ ÁŌæá ÇáÝᐅá ááíáí -10
ÇáÄŌᐅᐅÑ

áᐅÇ áÚ ÈÚæíí ÇááÝŌ Úáí ÈÈáíŌ ÇáíÚæÉ æææÇíáÈ ÇááÇŌ Ýí ÇááŌÇíí æÇáíÑÁÈ Ýí ÈÈáíŌáá áÚ
ÇááíÇÝÚÈ Úáí ÍÑæŌ ÇáÚáá æÈáᐅíä ÈÄÍÈ æÝáá; áÚ ÇááŌÇáÚÈ Ýí ÇáᐅÈÈ ÇáííÈÈ: áŌíí
ᐅŌÈ; æáíáí ᐅŌÈ; æŌÚíí Íæí; æÇááæíæíí; ᐅá áᐅÇ áÚ Ōíᐅ ÇááíÈ æÁíáÇŌ ÇáŌæíÈ
áᐅä ÇááäÇᐅÌ áí ÇáÈí íŌíᐅáÇ Çááá æíÚááÇ ŌÈÇÑÇ áᐅíÑá æÁíÇÈ ááŌÑÈ Ííáá

æáíäŌÑä Çááá ää íäŌÑä Ää Çááá áþæí ÚŌíŌ; ÇáĐíä Ää äßäÇää Ýí ÇáÄÑŌ ÄþÇæÇ ÇáŌáÇÉ)
(æÁÇÈæÇ ÇáŌßÇÉ æÄäÑæÇ ÈÇáäÚÑæÝ æääæÇ Úä ÇáääßÑ æááá ÚÇÐÈÈ ÇáÄæÑ
.æŌÉÍÇäß Çááää æÉíäíß; ÄŌäí Ää áÇ Áää ÄáÇ ÄäÈ; ÄŌÈÚÝÑß æÄÈæÈ Ááíß

þÇÆæÉ ÇáäÑÇÌÚ

- ÇáÈÝŌíÑ æÇáííÈ
- .ÈÝŌíÑ ÇáŌÈÑí -1
- .ÈÝŌíÑ ÇáþÑŌÈí -2
- .Ōíí ÇáÈÍÇÑí äÚ ÍÇŌíÈ ÇáŌáí -3
- .ÝÉÍ ÇáÈÇÑí ÈŌÑÍ ÇáÈÍÇÑí áÇÈä ÍÑ ÇáÚŌþáÇáí -4
- .áíÈŌÑ Ōíí äŌää -5
- .äŌáí ÇáÄäÇä Áíáí ō/ÇáääßÈÈ ÇáÄŌáÇáí -6
- .áíÈŌÑ Ōää ÄÈí ÍÇææí äÚ äÚÇää ÇáŌää ááíŌÇÈí äÚ ÈäĐíÈ ÇÈä Çáþíä -7
- .ÚÇÑŌÈ ÇáÄíæĐí ÈŌÑÍ ÇáÈÑäĐí -8
- .-äíäÚ ÇáŌæÇÆí -ÇááíÈáí -9
- .-íäÚ ÇáÝæÇÆí -áíáí Èä áíáí Èä ŌáíäÇä -10
- .-ÇáŌää ÇáßÈÑí -ÇáÈíáþí -11
- .-ìÇäÚ ÇáÄŌæä -áÇÈä ÇáÄÈíÑ -12
- .ÇáÈÇÌ ÇáíÇäÚ ááÄŌæä -13
- .-ŌáŌáÉ ÇáÁíÇíÈ ÇáŌííÈ -ááŌíí áíáí äÇŌÑ Çáííä ÇáÄäÈÇáí -14
- .-ÈíÑíí ÁíÇíÈ ÝŌÇÆá ÇáŌÇä ááÑÈÚí -ÈíÑíí ÇáÄäÈÇáí -15
- .ÇáÑæŌ ÇáÄäÝ ŌÑÍ ŌíÑÈ ÇÈä äŌÇä -16
- .-ÈäĐíÈ ŌíÑÈ ÇÈä äŌÇä -ÚÈí ÇáŌáÇä äÇÑæä -17

ÇáßÈÈ ÇáííÈÈ æÇáÝßÑíÈ

- .-ÇÈä ÈíáíÈ -áÄÈí ÇáíŌä Çááíæí -1
 - .-ÄíáíÈ ÇáääßÑ ÇáÈáÇÈÈ -ÚÈí ÇáÑíáä ÍÈäßä -2
 - .-ÄÑíí Ää ÄÈííÈ Äáí ÇáÄíæÇä -áÄÈí ÇáíŌä Çááíæí -3
 - .-Äáí Þá ÄÈ ÚíæÑ -ÚÈí Çááá ÚáæÇä -4
 - .-ÇáÄŌáÇä íÈíí -æííí Çáííä ÍÇä -5
 - .-ÈíĐíÑ ÇáŌÇíí -ÇáÄäÈÇáí -6
 - .-ÈäÇÝÈ ÇáÚááÇáíÈ -í. ÚäÇí Çáííä Íáíá -7
 - .-ÈäÇÝÈ ÇááÇííÈ -í. áíáí ÇáÈáí -8
 - .-ÇáíæÇÈ ÇáßÇÝí áää ŌÁá Úä ÇáíæÇÁ ÇáŌÇÝí -ÇÈä Çáþíä -9
 - .-ÍíÇÈ ÇáŌíÇÈÈ -áíáí íæŌÝ ÇáßÇáíáæí -10
 - .-Çáíßä ÇáíííÑÈ ÈÇáÄĐÇÚÈ Úä ÁíÈÇÑ ÇáŌÇÚÈ -ÇÈä ÑíÈ -11
 - .-ÇáíáíÑ ÇáäŌæä -ÄäæÑ Çáíáí -12
 - .-íÑÇŌÇÈ Ýí ÇáÝáŌÝÈ ÇááÚÇŌÑÈ -í. ŌßÑíÇ ÁÈÑÇáíá -13
 - .-ÇáŌÑŌÇä ÇáÄíáÑ -í. ÚÈí Çááá ÚŌÇä -14
 - .-ŌÑíþäÇ Ááí ÇáäŌÑ -ÑÇŌí ÇáÚäæŌ -15
 - .-Ōä ÍŌíä Ýí áíŌÇä ÇáÄŌáÇä -ÄäæÑ Çáíáí -16
 - .-ÚþííÈ ÇáÄŌáÇä ÁííæáæíÈ ÇáäŌÈþÈä -ääíí ÚÈæí -17
 - .-ÇáÚÑÈ -ÑÇŌí ÇáÚäæŌí -18
 - .-þÇíÈ ÇáÚÑÈ íþæáæä -íáÇá ÇáÚÇáá -19
- Ää Çáíáí ááá áíáíä æäŌÈÚíáä æäŌÈÚÝÑä; æäÚæĐ ÈÇáááááä ää ŌÑæÑ ÄäÝŌáÇ æää ŌíÆÇÈ-
.ÄÚäÇááÇ; ää íáíä Çááá ÝáÇ äŌá áá æää íŌáá ÝáÇ áÇíí áá
æäŌáí Ää áÇ Ááá ÄáÇ Çááá æäŌáí Ää áíáíÇ ÚÈíä æÑŌæáá; Çáááá áÇ Ōáá ÁáÇ áÇ ÍÚáÈä ŌááÇ
.æÄäÈ ÈíÚá ÇáíŌä ÄĐÇ ŌÆÈ ŌááÇ; Çáááá ÇáÝÚáÇ ÈäÇ ÚááÈäÇ æÚáááÇ áÇ íáÝÚáÇ
.Çáááá Äáí ÄŌÁäß ÚááÇ äÇÝÚÇ æÑŌþÇ æÇŌÚÇ æþáÈÇ ÍÇŌÚÇ æŌÝÇÁ ää Þá ÍÇÄ
.ÑÈäÇ ÁÈäÇ Ýí ÇáíáíÇ ÍŌáÈ æÝí ÇáÁíÑÈ ÍŌáÈ æþäÇ ÚĐÇÈ ÇááÇÑ
äĐÇ ÇáßÈÇÈ

:ääÇáß ÚíÈ ÄŌÈÇÈ æäÈÑÑÇÈ ÈíÚááÇ äÄßí ÈÄĐä Çááá Ää ÇááŌÈþÈä ááĐÇ Çáííä ÄääáÇ

- .äĐÇ Çáííä äæ ÇáĐí íæÇÝþ ÇáÄäŌÇä æíÈäÇŌþ äÚ ÇáÝŌÑÈ -1
 - .ÇááíÇÑ ÇáíŌÇÑÈ ÇáÚÑÈíÈ -2
 - .ÇáäÈŌÑÇÈ ÇááŌíÈ ää (ÇáßÈÇÈ æÇáŌáÈ) -3
 - .ÇáäÈŌÑÇÈ ÇáæÇþÚíÈ Ýí ÇáÄÑŌ æÚæíÈ ÇáÄäŌÇä Äáí Çááá -4
- æäĐä ÇáäÈÑÑÇÈ áí ŌáíÚÈ ÇáÄŌÈÇÈ ÇáÈí ÈíÚááÇ äÄßí ÈÄĐä Çááá Ää äĐä ÇáÚþííÈ áí ÇáæÇíÈ
.ÇáÈí ŌÈÑÈÇí Ýí ÚáÇááÇ ÇáÈŌÑíÈ

